

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 KÖZSEF KIRALYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
 S Szerkesztőség telefonszáma: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3.— PENGÓ
 EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
 VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . . 20 FILLÉR

Lloyd George sikra szállott

Anglia politikai életében Lloyd George a világháború alatt vitte a legnagyobb szerepet s működésének erről az idejéről jegyezte meg Wilson tábornagy, hogy a világháborút az antant számára ő nyerte meg. Az 1924-ik évi választások alatt azonban pártja, a liberális párt, háttérbe szorult a konzervatívok mögött, — de Lloyd George egyénisége még ma is igen nagyszállal esik latba nemcsak Angliában, de Európa politikájában is. Azt hisszük nem csalódunk, hogy táborra különösen azóta, amióta megértést tanusít a munkáspárt higgadtabb szárnya iránt, erősödőben van. Legutóbb is rendkívül népes gyűlésen ünnepelték Lloyd Georgeot. — amikor sikra szállt a rossz békek ellen s követelő hangon kívánta azok revízió alá vételét. Figyelmeztette a békekészítő hatalmakat, hogyha háborús készülődésüket fel nem adják s nem engednek a tulszigorú békek paragrafusain, olyan veszedelem zúdul ismét Európára, ami kegyetlenségben, vérontásban felül fogja mulni a világháborút. Lloyd George egyike volt azoknak a férfiaknak, akik a békeszerződéseket approbálták, de pár esztendő után rájött arra, hogy az antant teljes tájékoztatlan-ságban, az európai helyzetet ke-lelőleg nem ismerve oktrojálta béké-jét a legyőzöttekre. Ezt a helyze-tet fel kell ismerni s azon sürgő-sen segíteni kell, mert meg van ad-va annak lehetősége nemcsak a nemzetek szövetségének alapszabá-lyaiban, de a békeszerződések szö-vegében is. Addig, amíg Európa helyzete tele van háborús lehetősé-gekkel, addig nem simulhatnak el a nemzetek között fennálló ellenté-tek, különösen, ha azt kell tapasztal-ni, hogy az igazságtalanul megá-llapított határok folytán időben uralom alá került kisebbségek ér-dekében semmiféle lojális intézke-dés nem történt a háborút követő időkben. Kemény beszéd volt ez Lloyd George részéről, aki megá-lapításában még tovább ment. — mert a győző államokat szerződés-szeggéssel vádolta a leszerelési kér-déssel kapcsolatban. Ezek az álla-mok ugyanis amíg könyörtelenül tulságos szigorúsággal végrehaj-tották a békeszerződések ama pasz-szusát, amelyek követelményeket támasztott a leszereléssel kapcsola-tban, addig ők egyetlen lépést sem tettek ezen a téren. — Lloyd George statisztikája szerint a le-győzött népeknek összesen 250.000 emberük van fegyverben, amíg a szövetségesek a kontinensen 10 mil-lió katonával rendelkeznek. A volt

angol miniszterelnök ajkunkról vet-te át a szót, amikor ezeket az igaz-ságokat az angol népszövetségi li-ga nagygyűlésén dörgő szavakkal elmondotta. A béke revíziójára va-ló törekvés ize annyira a levegőben van, hogy ez elől a gondolat elől nem zárkozhat el még olyan egyén

sem, aki maga is aktív részese volt rossz békek megszerkesztésének. — Ha a nagyhatalmak ezt a borzal-mas lépést elkövették, azt Lloyd George szavai szerint módjukban áll korrigálni s mi hisszünk is ab-ban, hogy az erre való törekvés egyre feltartóztathatatlanabban tó-

dul előtérbe, ami elől nem térhet ki most már Franciaország sem. A kisantant államok megdöbbenhet-nek Lloyd George szavaira, de ha az antant hatalmai a békek reví-zió alá vételének útjára lépnek, az ő számukra sem marad más hátra, minthogy beadják derekukat.

A debreceni egyetemi ifjuság a kollégiumi igazgató tilalma dacára megtartotta gyűlését a Kollégium udvarán

Heves jelenetek játszódtak le a gyűlés előtt Budapesten a parlament elé való felvonulást a rendőrség és az egyetemi hatóság betiltotta

A debreceni egyetemi ifjuság tegnap délutánra, a numerus clausus ügyében demonstráló gyűlést hirdetett a Kollégium udvarára. — Tudvalóvóan az ősi kollégium a tiszántuli református egyházkerületé és csupán egyes helyiségeket bo-csájtott az egyetem rendelkezésére. Ebből a helyzetből önként adódik, hogy a Kollégium felett az egy-házkerület elnöksége illetve a megbizott kollégiumi igazgató diszpo-nál.

Karai Sándor, a kollégium igaz-gatója arra való hivatkozással, — hogy a Kollégiumban politikai szí-nezetű gyűlések nem tarthatók, — nem adott engedélyt arra, hogy az ifjuság az udvaron gyűlésezen. — Az igazgató álláspontját különben lapunknak adott nyilatkozatában, melyet alább közlünk, részletesen kifejti.

Az egyetemi ifjuság azonban az igazgató tilalma dacára is megtar-totta a gyűlést. — A gyűlést meg-előzőleg Karai igazgató és az ifju-ság vezetői között kínos incidens játszódott le. Karai igazgató, amint észrevette az ifjak gyülekezését — lement az udvarra megtudandó, — hogy milyen jogcímen gyülekez-nek ottan az egyetemi hallgatók és kijelentette, hogy nem enged-i megtartani a gyűlést a Kollégium udvarán. — Illyés és Fliegenchné ifjusági vezetők átadták neki egy írásbeli kérvényt, melyet Verzár Frigyes dr ezidei egyetemi rektor láttamozott azzal, hogy a gyűlés megtartását a Kollégium udvarán engedélyezi. Karai igazgató ezt a kérvényt visszautasította azzal, — hogy a Kollégium felett ő rendel-kezik és az egyetem csak egyes he-lyiséget bérel, de az udvart nem. — Hogy aztán ezek után mi történt,

arról különböző leírást adnak a szemtanúk. Az egyetemi ifjak azt állítják, — hogy Karai igazgató a földre dobta a kérvényt.

Más objektív szemlélők szerint ugyan tényleg igen izgatott jelene-tek játszódtak le, de Karai igazga-tó nem a földre dobta a kérvényt, hanem álláspontját hangoztatva, viszonyította az ifjaknak.

A bajtársi egyesületek vezetői

azt hangoztatták, hogy mintán az egyetemi kör rendezi a gyűlést, jo-guk van az udvarhoz.

Karai igazgató azután távozott a helyszínről. Közben az egyetemi ifjuság részéről többen különböző kifejezésekkel illették.

Karai igazgató ezután szabad fo-lyást engedett a dolgoknak és a ma-ga részéről felettes hatóságának tett jelentést a történetekről.

Karai igazgató nyilatkozik a történetekről és arról, hogy miért nem lehet a Kollégium udvarát gyűlésezésekre átengedni

Munkatársunk az esti órákban a kollégiumban lefolyt gyűlés után felkereste Karai Sándor kollégiumi igazgatót és megkérte, hogy nyilat-kozzék a történetekről. Karai Sán-dor a következőket mondta:

— Odáig kell visszamenni a dol-gok megítélésénél, hogy az egyház kerület még 1923-ban a kultuszmi-niszterhez fordult és intézkedést kért az akkor gyakori ugyancsak a kollégiumban és az előtte történt igazoltatások ellen. Választ erre a felterjesztésre nem kaptunk.

— Nekünk kötelességünk a kol-légiumban, ahol annyi sok intézet és internátus van, a szabadforgal-mat mindenképpen biztosítani és a csendet, rendet megőrizni. A kollé-giumnak csak bizonyos helyiségeit adta bérbe az egyházkerület az egyetemnek, tehát kézenfekvő, hogy ilyen igazoltatások, amilyen-ek most is előfordultak, nem tül-letők.

— A mai konkrét esetre vonat-kozólag csak annyit mondhatok, hogy mikor én értesültem arról, hogy ezek a bajtársi szervezetek gyűlést akarnak tartani a kollé-gium udvarán, rögtön felkerestem a rektort, de mivel ő távol volt, csak a titkárral tudtam érintkezni. A

titkár útján megkértem a rektort, hogy ilyen gyűlések ne tartassanak a kollégiumban, mert hiszen a szó-ban forgó bajtársi szervezetek nem tartoznak az egyetemi tanács fe-gyelmi hatósági jogköre alá.

— Később, mint halottam, a del-utáni gyűlést az egyetemi kör ren-dezi, amely már az egyetemi ta-nács fenhatósága alá tartozik. Most már azonban felhívta rektorátus figyelmét, hogy az egyetemi kör-nek az udvaron való gyűlésezése sem engedhető meg, mert az egye-tem csak a szerződésben megjelölt helyiségeket használhatja.

— Így álltak a dolgok, mikor dél után 4 óra tájban jelentették ne-kem, hogy gyülekeznek az ifjak az udvaron. Azt is jelentették, hogy nemcsak az egyetemi hallgatók vannak jelen, tehát nyilvánvalóan nemcsak a tudományegyetemhez tartozó egyének is megjelentek.

— Lementem az udvarra és ak-kor jelentkezett nálam az egyete-mi kör elnöke. Arra a kérdésemre, hogy ki adta meg az engedélyt az ülés tartására, azt felelte, hogy a rektor adott engedélyt. Erre azt vá-lasztottam, hogy a rektor arra, hogy az udvaron gyűlésezzenek, nem adhat engedélyt, mert az egye-

tém csak a kollégium egyes helyiségeit bérlé, az udvar pedig nem tartozik ehhez. Megmondtam nekik, hogy különösképen nincs joguk itt pártpolitikai gyűléseket tartani és különben is a gyűlésekkel, a hangokodással zavarnák az épen üléső egyházkerületet.

— Erre vitatkozásba bocsátkoztak velem, hogy ez nem politikai gyűlés. Erről viszont én nem vitatkoztam velük, mert hiszen jogászok voltak, élesen kértem az írásbeli engedélyt. Kezembe adták és akkor láttam, hogy azon tényleg rajta van a rektor aláírása. Tehát a rektor tényleg a kollégium udvarára adta meg az engedélyt az én megkérdésem nélkül.

— *Az ifjak tovább vitatkoztak, mire én ingerülten visszaadtam az engedélyt, mire ők megint uri mi-*

voltukra hivatkozva folytatni akarták a vitát.

— Erre én eltávoztam és további teendőimet megfontolás tárgyává tettem. A jog teljesen a mi részünkön van, mert hiszen ugyanilyen alapon például a szociálista szakszervezetek is bejöhetnek a kollégium udvarára gyűlésezni, ha tőlünk nem kellene előzetes engedélyt kérniük.

— No de nem akartam még sem a zavart fokozni és a rendőrség beavatkozását kérni, amihez pedig kétségtelenül jogunk lett volna. — *Végeredményben az egyetem tanácsa és a rektor a felelős.* — Én jelentettem a történeteket Baltazár püspök urnak, — aki kijelentette, hogy a kultuszminiszternél személyesen jár el ebben az ügyben.

Az egyetemi rektor a püspök előtt sajnálkozását fejezte ki

Az egyházkerületi közgyűlés befejezése előtt dr. Verzár Frigyes a tudományegyetem rectora alkalmat keresett arra, hogy dr. Baltazár Dezső püspökkel beszéljen. A püspök átadta az elnöklést Szomjas Gusztávnak és a diszteremből átment a kis tanácssterembe, ahol a rektor várakozott rá.

Munkatársunk a közgyűlés befejezése után nyilatkozatot kért Baltazár püspöktől a rectorral folytatott tanácskozásról, aki a követ-

kezőket mondotta:

— *A rector ur sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy ha esetleg az egyetemi ifjak gyűlésezése zavarta volna az egyházkerület közgyűlését.* — *A rector ur kijelentette, még, hogy az igazoltatások az egyetemen holnap feltétlenül megszűnnek, erre az ifjuság teljes garanciát vállalt. Különben holnap Budapestre utazom és személyesen tárgyalok ebben az ügyben a kultuszminiszterrel.*

Hogy folyt le a gyűlés?

A debreceni egyetemi hallgatók vezérei tegnap délután négy órára demonstráló gyűlésre hívták össze a diákság különböző bajtársi egyesületekbe tartozó tagjait. Körülbelül nyolcszáz egyetemi hallgató vett részt a református kollégium udvarán rendezett gyűlésen. Közöttük a pallagi gazdasági akadémia mintegy 200 tagból álló növendéke.

Incidenseket és uccáit zavargásokat vártak a gyűlés lefolyása alkalmával, de az a legteljesebb rendben és fegyelmezettségben zajlott le.

A kollégium udvarán apró csoportokra oszolva vártak a diákok a nagygyűlés megkezdésére. Egyszerre valaki az emeleti folyosókról lekiáltotta a tömege:

— *Zsidó van az egyetemen!*

A borkabátos és botokkal, valamint különböző ütlegelő szerszámokkal felszerelt diákság közül erre számosan az épület felkutatására indultak. Később kisért, hogy játékokat tűtek csupán a forrongó lelkeiket fiatalabb diákokkal.

A Himmusz elénekülésével kezdődött a demonstráló gyűlés, majd Illyés Gábor figyelmeztette a diákságot arra, hogy minden zavaró incidenstől óvakodjék. Petsényi Papp Tibor beszédében az internacionális demokráciának és az Alliance Israelit akeijául tünteti fel a numerus klauzusz enyhítésére irányuló kormány mozgalmat.

— Juszt Iván, a nemzetközi demokrácia egyik magyar alakja — ugymond a diákvezér —

amely nem csak Bethlen István grófot érte, ha nem az egész magyarságot. Az Alliance Israelit pedig a kormány után meg akarja változtatni az ellenforradalom egyetlen vívmányát. Nem! Ezt nem engedjük! Kötelességünk ez, hogy ne mondhasa az utamunk következő generáció, hogy mi feladtuk az elődeink által ki-
vívott jogokat.

klauzusz szellemében történhessék.

4. A társadalmi egyesületek felhívása támogatása végett és

5. Az egyetem autonómiájának idegen beavatkozástól való mentesítése.

Együttal Horthy Miklós kormányzóhoz intézett távirat szövegét is felolvassa.

— A debreceni egyetemi ifjuság a numerus klauzusz módosítása elleni tiltakozása alkalmával *mely tisztelettel és hódolattal üdvözli Magyarországot Nagyrúrát* — áll a távirat szövegében. A szónok ezután még egy indítványt tesz. Előbb az alkalmából üdvözölni kell Bakó László színművészt is, aki a keresztény diákság mellett mindenkor hűségesen kitartott — mondja.

Utána Tankó Béla bölcész beszél. Statisztikát sorol fel, amelyekkel bizonyítani igyekszik a numerus klauzusz fentartását.

Arról beszél, hogy a zsidó vér sohasem tud asszimilálódni. Végül kijelenti, hogy „csak annyi zsidót tűrnek meg maguk között, amennyit megtudnak emészteni.”

Mától fogva nem lesz több igazoltatás a debreceni egyetemen: mondja dr. Verzár Frigyes rektor

A tegnap délután történt eseményekkel kapcsolatban munkatársunk felkereste dr. Verzár Frigyes rektor magnifikuszt, aki tudvalevőleg engedélyt adott a Bajtársi Szövetségeknek a demonstráló gyűlés megtartására. — A professzor a következőkben világította meg ezt az engedékenységet:

— Az Egyetemi Kör vezetősége ma azt kérte, hogy engedélyezzek az ifjuságnak gyűlést, amelyen az eseményekről az ifjuságot tájékoztatni szeretnék. *En az engedélyt megadtam, mert az Egyetemi Kör, továbbá a bajtársi egyesületek vezetői kijelentették, hogy ha az engedélyt megadom, akkor*

péntektől kezdve az örségeket bevonják és beszüntetik az igazoltatásokat.

A budapesti felvonulást betiltották

Budapestről jelentik: A diákszövetségek vezetői a tegnapi tanácskozás során elhatározták, hogy az ellenállást a kormány várható javaslatával szemben folytatni fogják. Követendő magatartásukat úgy állapították meg, hogy az egyetemi bajtársi szövetségek *pénteken délelőtt az egyetemen gyűlekeznek, azután négyes sorokban felvonulnak az Országház térre, a parlament elé.*

Ilyen módon mintegy 5000 diák

Illyés Gábor a következő szónok, aki óva inti a diákságot, hogy minden rendezavarástól tartózkodjék és az ügy érdekében a legteljesebb komolyságot őrizze meg. Az uccákon ne demonstráljon, de ha a rendőrség a kollégium udvarára lépne, *akkor álljon neki ellent.*

A demonstráció a Szózat eléneklésével ért véget.

A gyűlés lezajlása után az egyetemi hallgatók nagyrésze kivonult az uccára és felsorakozott az egyetem főkapuja előtt. Kisvártatva megindult az egyetem udvarán három sorokban felállított akadémiai növendékek százata is. Hangos éneklet közben haladtak ki a Péter fia uccára, majd pedig abeugolni kezdték a zsidókat. Detektívek és kerékpáros rendőrök követték az egyetemistákat, de a tüntetők elvonulásába nem avatkoztak bele. A Péterfia ucca végénél lecsöndesültek a zajongók, úgyhogy a rendőrség kerékpáros közegei feleslegesen tartották a mecnét további felügyeletét.

Mint hogy erre az ifjuság vezetőitől *írásbeli garanciát kaptam, a Kollégium udvarán tervezett gyűlésre megadtam az engedélyt.* — Az ifjuság vezetőinek ígérete szerint tehát

a hoonapi naptól kezdve a hallgatók látogathatják az előadásokat minden igazoltatás nélkül.

— Hogy a mai gyűlésen mi történt, azt nem tudom, mert a gyűlés tartama alatt én a budapesti német konzulátus vezetőjével, — Beutler követségi tanácsossal és Magyary Zoltán kultuszminiszeri tanácsossal a Pallagon jártam az Akadémia megtekintése illetve bemutatása céljából.

felvonulását tervezték, akiknek kívánsgait a parlament épületében a bajtársi szövetségek vezetői memorandum alakjában akarták átadni a két Ház elnökének.

A határozatok értelmében esütörtökön délelőtt a bajtársi szövetségek megbízásából Marton Pál gépészmérnök, a Hungária bajtársi szövetség egyik vezetője, valamint Gul és Béla szigorló orvos, a Csaba egyik vezére megjelent a főkapitányságon Marinovich Jenő főkapitánynál és kérvényt nyújtott át, amelyben az ifjuság péntek délelőtti felvonuláshoz a rendőrség engedélyt kéri.

A főkapitány a felvonulást betiltotta és annak tudomásulvételéről az ifjakkal nyomban jegyzővet vett fel.

Fináczy Ernő dr., a Pázmány Péter Tudományegyetem rectora a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Tudomásomra jutott, hogy az egyetemi ifjuság egyrésze politikai jellegű gyűlést s ezzel kapcsolatban tüntető felvonulást szándékozik tartani. Nyomatékosan figyelmeztetem az egyetemi ifjuságot, hogy az *Alma Mater polgárai semmi néven nevezendő nyilvános gyűlést nem tarthatnak, politikai jellegű demonstrációs gyűlésen részt nem vehetnek, sem az egyetem falain belül, sem pedig azokon kívül.*

Hollandi jácint és tulipán

hagymák beérkeztek és úgy hajtatásra, mint szabadföldi használatra a legpompásabb színváltozatokban kaphatók.

Kontsek Géza k. r. t.

Ennélfogva a szándékolt felvonulást, amelyet különben a rendőrhatalom már betiltott, a magam részéről is eltiltom és a tanügyi szabályzat 71. és 79. §-ában gyűlést megrendezésére sem engedélyezem. Felhívom az egyetemi polgárság figyelmét a tanügyi szabályzat 68. §-ára is, amely szerint az egyetemi hallgatók az egyetemi hatóságok rendeleteinek megtartására vannak kötelezve. Akik ez ellen vétnek, különösen akik az egyetem rendjét és csendjét megzavarják, akik illetlen magaviseletükkel, vagy bosszúszándékú gerjesztésével akár az egyetem kivül is közbotrányul szolgálhatnak, akik az egyetemi hatóságokat és tanárokat vagy a rend és csend érdekében működő orgánumokat, vagy saját hallgatótársaikat megsértik, kihágásuk mértékéhez képest felelősségi eljárás alá esnek.

DIÁKGYŰLESEK BUDAPESTEN, SZEGEDEN ÉS PÉCSÉTT

Budapest, okt. 27. A Federatio Americana több mint 2000 tagja délután gyűlést tartott és tilakozott a numerus klauzus megváltoztatása ellen. Ez irányban határozati javaslatot is fogadtak el. Fel szólalt Haller István képviselő is, aki a többiek között azt mondta, hogy a numerus klauzus a Trianon épült és megváltoztatására csak az jogosult, aki eltörli a trianoni szerződést. A gyűlés végül kimondta, hogy mindaddig, míg Hevesi áll a Nemzeti Színház élén, a Nemzeti Színházat bojkottálja. Hasonlóképpen gyűlést tartott a szegedi és a pécsi egyetem ifjusága és mindkét helyen határozatot hoztak a numerus klauzus megváltoztatása ellen.

A KERESZTÉNY GAZDASÁGI PÁRT A NUMERUS CLAUSUS MELLETT.

Budapest, okt. 27. A keresztény gazdasági és szociális párt csütörtökön Ernszt Sándor elnöklésével értekezletet tartott, amelyen jelen volt Vass népjóléti miniszter is.

Beható vita után a párt a következő határozati javaslatot hozta:

A keresztény gazdasági és szociális párt azokat a keresztény nemzeti és szociális okokat, amelyek az 1920. évi XXV. t.c. meghozására kényszerített változást előidézték, ma is fennállóknak tartja, sőt megállapítja, hogy azok súlyosbodtak. Ezért teljes mértékben megérti, — hogy a keresztény közvélemény és jóváértékeléssel aggodalommal gondoló ifjuság megdöbbenéssel fogadta a numerus clausus megváltoztatására irányuló kormánykijelentéseket, annál is inkább, mert a gazdasági életben épen a keresztény intelligenciával szemben a legridegebb gazdasági numerus clausus érvényesül. Nem ismeri a párt azokat az okokat, amelyek a miniszterelnököt kijelentésében vezették, sem a kultuszminiszter által kilátásba helyezett módosító javaslatot és így ezidőszerint csak azt jelentheti ki, hogy továbbra is változatlanul a törvény elvi álláspontján áll.

A Szomori ügyvel kapcsolatban a párt helyteleníti, hogy a Nemzeti Színház igazgatója a Szomori-darab előadásának erőszakos provokálta a keresztény közvéleményt. Ebben látja egyszerűsített egyik okát az egyéb tere is áterjedt ifjusági mozgalomnak.

Rendkívüli éles harc a román trónörökös körül

A párizsi rendőrség a román kormány közbelépésére felügyelet alá helyezi Károly trónörökösét

Az elfogott Manoilescu naplója

Berlin, okt. 27. — Mint a „Neues Zeit“ jól értesült párisi forrásból jelenti, a román kormány ellenrendszabályokat léptetett életbe a román ellenzék amaz akciója következtében, amellyel Károly volt trónörökös hazatérését akarja lehetővé tenni. Így Románia részéről Sciappe párisi rendőrfőnökkel megegyeztek abban, hogy a párisi rendőrség állandó felügyelet alatt fogja tartani Károly extrónörökösét — A román trónörökös Manoilescu volt államtitkárnak váratlan letartóztatása mindenesetre arra vezethető vissza, hogy a párisi rendőrség kifogástalanul dolgozik.

Bukarest, okt. 27. (Orient Rádió) A Manoilescunál lefoglalt okmányok között egy naplót is találtak, amelyben kifejezi elszántságát arra, hogy kikényszeríti Károly herceg Romániába való visszatérését és elismeri, hogy vele ebben az ügyben együtt működik. Ennek a naplónak minden egyes lapja bizonyítékokat tartalmaz arról a manőverről, amely készülébe volt. Ezeket a bizonyítékokat lefényképeztetik és egyéb kompromittáló dologgal együtt a parlament elé terjeszti a kormány.

CENZURA AZ EGÉSZ VONALON.

Bukaresti hírek szerint Románia egész területén a legszigorubb újság, telefon és levelezés elleni lépések életbe. A határon szigorították az ellenőrzést, titkos rendőrök kísérik a vonatokat s figyelik meg az idegen utasokat, akiknek egyébként is nagyon megnehezítik a Bu-

karestbe való utazást. — Károly volt trónörökös szakitását Lupescu Helénnel véglegesnek tudják. Károly trónrajutása érdekében Romániában, a külföldön, politikai, diplomáciai, sőt közgazdasági személyiségek különböző helyeken és eredménnyel kísérleteznek. — Nem tartják valószínűtlennek azt a kombinációt — hogy a Bratianu kormányt esetleg Avarescu tábornok rövid ideig tartó katonai diktatúrája váltja fel, s az hártja el azokat a román törvényhozási és egyéb akadályokat, amelyek Károly herceg előtt ezidőszerint még eltorlaszolják a trónt.

BRATIANU NEM ENGED VALTOZÁST A TRÓNÖRÖKLÉS RENDJÉBEN.

Bukarest, okt. 27. Bratianu miniszterelnök ma a Kamarában egy hosszabb beszédet mondott. Caroi extrónörökös visszatérési kísérletével kapcsolatban. Kijelentette hogy könyörtelenül földöznek mindenkit aki a trónöröklés rendjébe bele akar avatkozni. Majd az elhunyt román király akaratára hivatkozott és kijelentette, hogy a trónöröklés rendjét nem szabad megváltoztatni egy szeszély kedvéért. Románia nem akarhat olyan állam fog, — akít választás, párttaktika, vagy egyéb hasonló akció juttatna a trónra. Akik ezt akarják, megfognak semmisülni a törvényes hatalom erején.

A Kamara nagy többsége meg lehetős hüvösen fogadta Bratianu fejtegetését.

A debreceni városi erdők jövedelmezősége

Kaptuk és közöljük az alábbi cikket:

A város 1928. évi költségvetésének az egyesített bizottságok által történt tárgyalásáról szóló hírlapi közleményekből azt olvastam, hogy az erdők jövedelmezősége azért csökken, mert az üzemtervekben az erdőgazgatóság fölemelte a vágásfordulót; ezeket az üzemterveket még sem a közgyűlés nem fogadta el, sem a földművelésügyi miniszter nem hagyta jóvá s az erdőgazgatóság mégis ezek szerint intézi a fakitermelést. Némelyek véleménye szerint emiatt föl kell mondani az állami kezelést; mások szerint az utóbbira vonatkozó szerződés meghosszabbításának tárgyalásánál kell az üzemtervek ügyét is elintézni.

Amikor az államerdészet a Debrecen városi erdők kezelését átvette, azt azzal a céllal vette át s az erdőgazgatóság most is azt tartja szem előtt, hogy az erdők kezelését a fenálló törvények és rendeletek keretein belül elsősorban a vá-

rosnak, mint erkölcsi testületnek az érdekében s annak javára kezelje.

A hírlapi közleményekből kiolvasható megnyilatkozások a dolgokat úgy kapcsolják össze, hogy e kapcsolatok révén az erdőgazgatóságnak fenti álláspontjával ellentétes eljárást követő működésére is lehetne következtetni, amire pedig az erdőgazgatóság okot egyáltalában nem adott.

Hogy a dolgoknak ez a téves kapcsolata az állam egyik szervével szemben még csak gondolatban sem ébreszthessen föl árnyat vető fölfigyelt: szükségesnek látom az alábbiak közlését:

1. A városi erdőkre vonatkozóan a négy erdőhivatali kerületnek megfelelően négy üzemterv készült, amelyek közül a debreceni nagyterület stb. és a guthit a földművelésügyi miniszter már jóváhagyta; a nagyterület most van fent a miniszteriumban; a halápi pedig közvetlen felküldés előtt áll.

Az üzemtervek elkészítése előtt

a követendő főbb gazdasági elvekről az erdő tulajdonosának meghallgatásával jegyzőkönyv szokott készülni, amely jegyzőkönyvben a (kifogásolt) vágásforduló (turnus) is megállapítás nyer. Ezt a jegyzőkönyvet a földművelésügyi miniszter már mind a nagyterület, mind a halápi erdők jóváhagyta s így a vágásforduló tartama már felsőbb jóváhagyás után van benne az üzemtervekben, ha maguk az üzemtervek egész terjedelmükben jóváhagyva nincsenek is.

2. Az üzemtervek ügye s az azokban előirt gazdálkodás teljesen független az erdők állami kezelésétől. A város akkor is köteles erdeiről üzemtervet készíteni, ha erdei nincsenek állami kezelésben s azokat az erdők nézve akkor is fennálló állami erdőfelügyelet útján épen úgy a földművelésügyi miniszter hagyja jóvá, mint állami kezelés esetén.

3. Az erdő tőkéje két részből áll: egyik a talaj, másik a faállomány. A faállomány részben mint az erdő tőkének mozgósítható része, részben mint olyan, ami az erdő évi hozadékától (az évenként kitermelhető famennyiségtől) csak szakszerű számításokkal választható el: mindig a megosonkítás veszedelmének van kitéve. Így történt aztán, hogy a Debrecen városi erdőkben is az erdő tőkének (a tőkevagyonnak) ez a mozgósítható része: a faálladék jóval kisebb, mint amilyennek lenni kellene.

Az üzemtervek úgy készültek, hogy az évi felhasználatok nagyobbak ne legyenek, mint amilyeneket az erdőknek ez a megfogyatkozott faállomány tőkéje megbir és hogy a faállomány tőkének létrejöttén az az álladék, amely a viszonyok szerint elérhető és amely szükséges ahhoz, hogy az erdők a fölük terjedelmük szerint várható évi hozadékot s egyszerűsített évi pénz jövedelmet is nyújthassák.

4. Az erdő nem olyan vagyon és az erdőgazdálkodás nem olyan természetű, hogy annak ügyét tisztán a „ma” jára szerint volna szabad elbírálni. Részben ezért is fejlődött ki az egész világon mindenütt az erdők gazdálkodásának állami ellenőrzése.

Debrecen, 1927. évi október hó 27-én.

Békly Albert
miniszteri tanácsos,
m. kir. erdőigazgató.

Rádió-szónoklatokat tartanak az evang. templomokban

Tegnap délután kezdődött meg Budapestén az evangélikusok gyűlése. — Radvanszky Albert báró egyetemes felügyelő, megnyitó szavai után Gedaly Henrik püspök a rádió bevezetésének szükségességéről beszélt, majd határozati javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, hogy a templomokat rádió felszereléssel lássák el. Végül indítványozta azt a kérdést, az egyetemes közgyűlés intézze el oly módon, hogy bizottságot választanak, amelynek a hatáskörébe utalják a szabályozás, valamint a szónokok megválasztásának a jogát is. A gyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

Divatos, kötött, angol
costüm-kabát, mellény,
pullower

Márton Gyula és Fiánál

A négy testvér

— Schiller után —

Négy fivér jön minden évben,
Földünkön át jár sétálva,
Egymásután sorban, szépen,
Adományt hoz tarsolyába.

Az első jön vig kedéllyel
Azurkékbe, napsugárba,
Rügyet, bimbót terít széjjel
És firdeti illatárba.

Azán másik lép az utba:
Fénylő napnak aranyába
Sárgul a rozs, ring a buza,
Gyül keresztbe, garmadába.

Harmadiknak édes gyümölcs
Van a bőség szarujába,
Szőlőt, diót, sok ily jót től
A pincébe, kamarába.

Burkolva a legöregebb
Sűrű ködbe, éjszakába,
Süvöltve hord havat, jeget
A letarolt vónaságra.

TORMA SÁMUEL.

Levél a párizsi hölgyszóráról kiállításáról

Páris, október hó.

A városra ráborult a hűvös, őszi este. Égnek a lámpák. Zsibong az élet. Utunk kivezet a Zsidó forgatagból. Elhagyjuk a Champs—Elysées ezernyi zöldes-kék és lilás lámpáját. Megyünk ki a Bois de Boulogneba. Ez Páris Nagyerdője. Az este cziüstös ködfátyolt húzott a fákra. Messziről értelmese csillog át valami nagy fényesség. Közélebb érünk. Hatalmas, üvegteretű pavillon kivilágítva. Itt van a párizsi hölgyszóráról kiállítás.

Tegnap nyílt meg. Kellemes meleg és ezernyi parfüm bódító illata fogadja az érdeklődőket, akik taxin, autón, sűrű egymásutánban érkeznek ki.

A főcsarnokban hosszú emelvény van. Egyik végében zenekar játszik, mellette kis tolette asztalok körül sürgölődő urak, hölgyek és nagy karszékekben, fehér köpenyben kis szőke, barna fejek. Káprázatos legújabb divatu frizurák, — „kreációk“ — születnek percek alatt. Hölgyszórá-verseny. Rengeteg érdeklődő figyeli őket feszülten, ezek a szakmabeliek.

Átme gyünk a második terembe. Körülnézünk a parfümök, tolettecikkek birodalmában. — Minden gyártmány képviselve van: Coty, Dorin, Houbigant, d'Orsay stb., stb. mind megannyi illatfelhőbe burkolt kis pavillon. Egyikben színesen átvilágított parfüm szökőkút csobog. Megállunk mi is megcsodálni — és a csodálkozásom még csak nő! Kellemes meglepetés! A debreceniek közismert Ramija: Raminger tárgyal egy nagy amerikai cég képviselőjével.

Megörülve a találkozásnak, az este többi részét együtt töltöttük. Ezért én még külön is hálás voltam, mert Rammingertől szakszerű magyarázatokat kaptam a különböző onduláló masinák és egyéb laikus előtt merőben ismeretlen fodrászati csodák felől. A technika legújabb produktumai! — Mindeneostre nagyon szép színt vet a mi kis városunkra, hogy van olyan hölgyszórá, aki nem sajnálja időt, fáradságot (pénzről nem is beszélve!) és ilyen messzire eljön, hogy ebben a nagy Babelben újat, modernet lásson, — hogy aztán

otthon hasznosítsa.

Visszatérünk a nagy terembe. A versenynek vége. — Az emelvényen most a nag ydivatcégek mutatják be legújabb kreációjaikat. A zene halkán játszik... fölvonulnak a mannequinek. Főként estélyi ruhák. Elöl vagy asszimmetrikusan dusan hulló glokeni díszítéssel. Felső rész sima, ugyszintén a hát is. Csillogó arany fém anyagok, ragyogó tolettek közé kellemesen vegyül a fekete georgette és cerpe satin. — Ezeket csak a csatt vagy a válpánt van briliánsokból.

Stil-ruhát is lehet látni, selyem velour felsőrészrel, rózsaszín és kék struce-pihe díszítéssel. Könnyedén

fodrozódik minden lépésnél, körül habozva a kis arany cipőket. — Kedves kontosíték a többi rövid ruhához. A közönség tapsol, gyönyörködik...

Szinte hihetetlen, mikor jelzik az éjfélt. A kiállítás zárják. Kijutunk a friss levegőre. Távolról ragyog a város. Hivogat az Eiffel torony kivilágított, vörösen lobogó tetejű hatalmas felkiáltó jele.

Bejutunk az autók, a metró zürös világába. Az ember siet egy ilyen kellemes este emlékével haza. Buszom Rammingertől, üdvözlőlevelet bízok rá — ő megy igazán „haza“. — „Bon soir mesdames et messieurs“.

Borsos árpád.

Szociálpolitikai kérdésekről nyilatkozott Vass miniszter

A képviselőház ülésén tegnap napirenden tárgyalták a Genfben kötött munkásegylemények becikkelyezését. Kéthly Anna képviselő azt állította beszéde folyamán Vass miniszterrel, hogy ő a miniszteriumban a népszövetség által bedelegált nagytöke képviselője.

A kijelentés ellen Vass miniszter erőlyesen tiltakozott és kijelentette, hogy ő objektíven viselkedik egy a nagytöke, mint a munkás érdekelt-séggel szemben. Visszautasította az ülés alatt elhangzott „gonosz-kodó“ megjegyzéseket, amelyek — mondta a miniszter — inkább csak derültséget keltenek. A szociálisták azon követeléseire, hogy sürgősen hozzák meg a szociálpolitikai reformokat, Vass miniszter a következőket válaszolta: *A szociálpoli-*

litika minisztere a szociális lépések sürgetését szívesen fogadja, de azok csak bizonyos ritmusban haladhatnak előre.

Beszédeben a nyolcórás munkaidő kérdésére is áttért a népjóléti miniszter. — Ez a kérdés igen komplikált, — mondta. — *Nem lehet uniformizálni az egyes országok gazdasági organizmusát. Például az északi országok munkásai többet tudnak dolgozni, mint a délieké. Beszélte ezután a mezőgazdasági munkások gyülekezési jogának kérdéséről és a rokkantság elleni biztosításról is. Kijelentette, hogy mindezekben a kérdésekben sürgős intézkedések vannak folyamatban, amelyek kielégítik az elenzéket is.*

A miniszter beszédét a Ház többsége általános helyesléssel fogadta.

Szólt a zene, táncoltak a párok mikor zátonyra futott a Mafalda

Megrázó részletek a nagy hajókatasztrófáról

Rio de Janeiro, okt. 27. A Principessa Mafalda segítségére érkezett hajók szikratáviró jelentéséből kiténik, hogy az utasok többsége, különösen a kivándorlók, mintán *vacsorájukat elfogyasztották, nem sokkal a szerencsétlenség időpontja előtt. — éppen a következő napra várt kiállítás előkészületeivel volt elfoglalva. Sokan az Argentínába érkezés alkalmából rendezett ünnepségen vettek részt, midőn a hajót hirtelen valami hevesen megrázta, mintha zátonyra futott volna. A jó kedvűek vége szakadt, a táncot abba hagyták s ijedt kiáltozások hallatszottak. — Buli kapitánynak nagy nyugalma és ügyessége lehetővé tette, hogy a legénység az utasoknak nagy részét csónakokra és tutajokra szállítsa és ezzel a komolyabb pánik kitérését megakadályozta. Így is előfordultak azonban izgalmas jelenetek, midőn az utasok elosztásánál egyes családokat különböző csónakokba kényeszerítették. Sok utast alig lehetett visszatartani attól, hogy ne igyekezzenek vagyonát menteni. A hajómérnökök közben azon dolgoztak, hogy a süllyedés okát megállapítsák. Az S. O. S. jelek leadása után a várokozás kínos percei következtek, míg a Formosa, Lhena, Mosella és Empire Start hajók feleletet küldtek. — majd feltűntek a látóhatáron. Kezével a segítő-hajók megérkezése után következett be a Mafaldán a robbanás. A Formosának a sötétség ellenére sikerült közvetlenül a süllyedő hajó mellé kerülni, mely a mentést nagyon meggyorsította.*

Budapest, okt. 27. A Navigation Generale Italiana budapesti kirendeltségéhez a Principessa Mafalda balesetéről a következő jelentés érkezett:

A Mafalda gőzösről érkezett utolsó hírek szerint a Formosa, a Mosella és az Empire Start gőzösek kb. 1150 utast mentettek meg. A Posetti gőzöstől az újabb megmentettekről számszerű, pontos értesítést várunk. Az esetleges eltűntek száma a minimumra csökkent.

A KAPITÁNY A HAJÓVAL EGYÜTT ELPUSTULT.

Newyork, okt. 27. Mint az Associated Press Bahiából jelenti: A Mafalda személyzetének a Mosella gőzösről Bahiába érkezett tagjai azon a véleményen vannak, hogy Gugli, a Mafalda kapitánya a hajóval együtt elpusztult.

BORZALMAS JELENETEK.

London, október 27. Az „Avalon“ kapitánya ma hosszabb jelentést küldött a katasztrófáról: Senki se tudta az első pillanatban, hogy mi történt. Gugli kapitány a parancsnoki hidon volt a katasztrófa pillanatában, onnan osztotta parancsait harsányan. — *Mindenki a fedélzetre!* — hangzott szinte kísértetiesen; de a fedélzetet ekkor már előzőnlötték a fedélköz utasai, akik elsöpörtek mindent és mindenkit utjukból, szinte vad kétségbeeséssel vetették magukat a mentőövekre és késekkel fenyegették meg azokat a matrózokat, akik utju-

kat akarták állani, hogy a rendet fenntartsák.

— *Meghal, aki utunkba áll!* — kiáltották szinte vad önkívületben és nem engedték a mentőcsónakok és mentőövek közelébe sem az első osztályu utasokat, akik közül különösen az asszonyok sikoltoztak kétségbeesetten; majd pedig könyörögni kezdtek segítségért. *Letépték magukról gyöngysoraikat és egyéb ékszereiket s a matrózoknak kindalgatidák azokat, hogy megmentésük őket. Persze, a matrózok nem is gondoltak erre az alkura; őh csak Gugli kapitány parancsait figyelték és embersegésszen igyekeztek bánni minden utassal. De a fedélköz utasai halálfelelmükben egyre fenyegetőbbben léptek fel. Ekkor a hajó tisztjei revolverrel kezükben a kivándorlók ellen fordultak s a hajó fegyveres őrsége is rájuk támadt. Így sikerült azokat a kivándorlókat, akik még nem öltöttek mentőövet magukra, vagy a mentőcsónakokba ugrottak, visszaszorítani a fedélközre, amelynek ajtait Gugli kapitány lezáratta, hogy az első osztály utasainak módját adjon így a menekülésre. 113 elsőosztályu utasa volt a Principessa Mafaldának; ezek egyszerre rohantak most a mentőövekhez; de persze nem kaphattak annyi övet, amennyire szükségük volt. A nagy rohanásban több asszony elesett és vélt-rázó sikollyal kért segítséget; mások hisztérikusan nevettek, vagy síró-göresökben vonaglottak.*

A matrózok s a hajótisztek óriási munkát végeztek. Emberfeletti erővel és emberfeletti munkával segítettek az utasokon.

Közben a hajó egyre süllyedt és alig telt bele néhány óra, már a tengeralá merült csaknem teljesen.

Gugli kapitányt még az utolsó pillanatban ott láttam a süllyedő hajó fedélzetén; hogy elsüllyedt-e a hajóval együtt, vagy megmenekedett, — nem tudom.

Eddig tart Giovanni Pratellini elbeszélése. Az — „Avalon“ kapitány ehhez hozzáteszi még, hogy a hajótörötték helyzete kétségbeesítő volt. Nem tudtak magukhoz érni; az asszonyok tovább is jajveszékáltak, a férfiak szinte önkívületi állapotban voltak.

30-40 UTAS SORSÁRÓL NINCE MÉG HIR.

Genoa, okt. 27. A Principessa Mafalda gőzösről érkezett utolsó hírek szerint a Formosa, Athena és Empire Star gőzösek körülbelül 1150 utast mentettek meg. A Rosetti gőzös által megmentettekről még nem érkezett pontos, számszerű értesítés. Az elsüllyedő luxushajó 9200 tonnás és 1911-ben épült. Az első osztály befogadóképessége 131, a másodiké 125 és a harmadiké 715 személy. Az első és második osztályon az utas-lista adatai szerint 113 utas utazott. — A mintegy 300 főnyi legénységet is tekintetbe véve, a közölt adatok alapján megállapítható, hogy körülbelül mindössze 30-40 utas sorsáról nincs még hír.

Piaci és vásári kereskedők figyeimébe.

Van szerencsém tisztelettel ériesíteni, hogy CSOKOLADÉ gyártmányaimból Weisz Márton újszerűzetében Deák Ferenc-ú. 26. alatt állandó lerakatot létesítettem, ahol mindennemű csokoládé árak a leg-
jufányosabban beszerezhetők.
Tisztelettel
Somló Aladár és özv. Kohn Béla úr
BUDAPEST

Véget ért az egyházkerület közgyűlése

S. Szabó József főgimnáziumi igazgató visszatartását kéri a közgyűlés

Határozat az egyetemi helyiségek átengedésének ellenszolgáltatásáról

A tiszántuli református egyházkerület tegnap délelőtt folytatta közgyűlését, melyet dr. Baltazár Dezső püspök negyed 10 órakor nyitott meg.

A napirend tárgyalása előtt hitelesítették a tegnapi közgyűlés jegyzőkönyvét és dr. Baltazár Dezső püspök javaslatára a kerület kimondta, hogy jegyzőkönyvi közönetét fejezi ki Sz. Kun Bélának azért a nagyszabású és mesteri kézzel megalkotott emlékszedéért, amely a Dégenfeld gróf gyásznapélyen tartott. Kimondta a közgyűlés azt is, hogy a beszédet külön fizetben adják ki.

Ezután Nagy Sándor vallásnád Kornyai Sándor helyettes tanár és dr. Révész Sándor tanár, akiket a ref. főgimnáziumba választottak meg, letették a hivatali esküt. Az új tanárokat Baltazár Dezső püspök üdvözölte közvetlen meleg szavakkal, melyeket Nagy Sándor vallásnád közönet meg meghatótt hangon.

A közgyűlés dr. Nagy Jenő főgimnáziumi tanár részére a brüsszeli utjának költségeire 250 pengőt, — dr. Kun Sándornak olaszországi tanulmányutjára 320 pengőt szavazott meg.

Örvendetesen vette tudomásul a közgyűlés, hogy a kollégiumi levéltárat rendezik. A szükséges munkaerőket és költséget, porszívógépre, stb. beszerzésére megszavazták. A feltárás rendezési munkája előre láthatólag — egy esztendővel veszen igénybe.

Tudomásul vette a közgyűlés azt is, hogy a kollégiumi internátusban ez év szeptember 1-től kezdve az eddigi kőménymagos leves, illetőleg szalonna helyett tejet adnak reggelire a diákoknak. Tudomásul vették azt a jelentést, mely szerint tandíj és tápintézet díjából 151 ezer 148 pengő folyt be.

A kollégium 1926—27. évi zárószámadását tudomásul vették és a közgyűlés megállapította, hogy a tisztviselők általában elismerésre méltó pontosságot és rendet tanúsítanak.

A kerületi közgyűlés elfogadta a kollégiumi tisztviselők javadalmazásáról szóló beterjesztett szabályzatot.

Megnyugvással vették tudomásul a középiskolai felügyelő jelentését a református főgimnáziumban tett látogatásának eredményéről. A tanári munkásságáért az egyházkerületi közgyűlés elismerést nyilvánította.

Foglalkozott a közgyűlés S. Szabó József főgimnáziumi igazgató tényleges szolgálatban való visszatartásának kérdésével. Egyhangúlag hozta meg a közgyűlés határozatát, mely szerint a kiváló munkásságot kifejtő igazgatónak tényleges szolgálatban való visszatartását kéri a minisztertanácstól.

Foglalkozott az egyházkerületi közgyűlés az egyetemi bértérítés ügyével.

Ismertették a kultuszminiszter leiratát, melyben a bértérítés jogalapját nem ismeri el, bár különös méltánylással és önként 1926. évi augusztus 1-től 20.000 aranykoronás bért fizet. Ellenben az egyházkerületnek a református hittudományi kar 7 tanárának fizetéséhez megállapított 70.000 koronás hozzájárulását valorizálva kéri, mert ez szerinte a tanárok akkori fizetésének közép értéke volt, tehát nem esik az évjáradék fogalma alá. — Azonban hajlandó olyan egyezsége, hogy 1927 január 30-ig lemond a 70.000 koronás hozzájárulásról, — ha az egyházkerület lemond a lakbértérítésről.

A bizottságot meglepi, hogy a kultuszminiszter újabb nem ismeri el a bértérítés jogalapját. — 1913-ban az egyházkerület csak 3 évre engedte át ingyen a kollégium épületét. Hogy 1917—18-ig az egyetem központi épülete nem lett kész, a miniszter vis-majorra hivatkozik. Az erősebb fél a vis-majorkövetkezményeit nem háríthatja át a gyengébb félre, pláne egy kulturális intézményre.

A 70.000 korona nem a 7 tanár fizetése volt, csak fix-összeg, az alapító levélben nincs intézkedés, ha a tanárok fizetésében változás állna be. Valorizációt joga lesz követelni a miniszternek, ha az évjáradék valorizációját törvényhozás fogja biztosítani. A kollégium is azért nem tud fizetni, mert 10 és fél millió hadikölcsön jegyzése nincs valorizálva. Megközelítően igazságszerű megoldásnak az a mód kínálkozik, hogy a 70.000 koronának megfelelő tőkét az egyházkerület hadikölcsön kötvényben fizethesse ki. Ez a tőke 6 százalékos kötvényekben egymillió 116.700 koronát, 5 és fél százalékos kötvényekben 1.272.750 koronát tenne ki.

Az igazgató tanács a következő határozati javaslatot terjeszti elő: „Az egyházkerületi közgyűlésünk a gazdasági tanács kimerítő jelentését kiadja az egyházkerületi elnökségnek, hogy ennek alapján tegyen felterjesztést a kultuszminiszterhez, hangsúlyozva, hogy a 70.000 korona évi hozzájárulás fix összegben megállapított évjáradék volt, tehát nemcsak az anyagi erő hiánya, hanem a jogalap hiánya is lehetetlenné teszi a kultuszminiszter utó kérésének teljesítését.”

A közgyűlés a határozati javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Terjedelmes jelentést nyújtott be a pénzügyi bizottság, amelyet Maklary Károly terjesztett elő. Ebben szó van többek között arról is, hogy Glasgowban június 14—15-én világkonferencia lesz az egyházak pénzügyi kérdéseinek rendezésére.

Takarékosság,

vásárlási könyvecskéjével
késpénz áron, 6 havi hitellel
visszafizethető

FRICZI kalanszalomban

Anyagi erők hiányában a kerület kéri a konventet, hogy járjon közbe a kormánynál, hogy minden egyházkerületből legalább 1 képviselőt államköltségén küldjön a világkonferenciára.

Elfogadták a bizottsági jelentésnek azt a részét is, mely szerint a jövőben az egyházmegyék és egyházak költségvetésüket és számadásukat nem a naptári, hanem a gazdasági év szerint készítsék el.

Az egyházkerület a pénzügyi bizottság javaslata alapján felkéri a konventet, hogy az egyetemes magyar református egyház számára annak égisze alatt tegye meg a sürgős kezdeményező lépéseket nagyobb külföldi kölcsön felvétele iránt és esközölje ki a kormánynak a szükséges előzetes engedélyt. A kölcsönre abból a célból van

szükség, hogy az egyházközségek és egyházi intézmények számára a legsürgősebb építkezéseket és egyéb befektetéseket létesíthessék.

A délutáni órákban a közgyűlés egyházi és tanügyi kérdéseket, valamint sok adminisztrációs ügyet vitatott meg.

A közgyűlés egészen este hat óra körül ért véget. Az ülés berekesztése előtt szót kért F. Vargha Lajos esperes és a közgyűlés nevében köszönetet mondott az elnökségnek azért a munkáért, melyet a vezetésben fáradságtalanul teljesített.

Baltazár püspök szíves szavakkal köszönte meg az elismerést és azt áthárította a közgyűlés tagjaira, akik kitartó figyelemmel könnyűvé tették az elnöklést.

Ezután a püspök hálaadással bezárt a közgyűlést.

A jog és pénzügyi bizottság tudomásul vette Kovács visszalépését az erdőkitermeléstől

Házikezelésben végzik a kitermelést

A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnapi ülésén foglalkozott az erdőkitermelési ügygel. Zöld József tanácsnok ismertette az ügyet.

Kovács Gyula legutóbb tett és elfogadott fakitermelési ajánlatát egy levélben visszavonta. Előadja, hogy kellemetlen mendemondák keletkeztek a dologból. Az, hogy Sziebert Lajos a legelősebb vállalkozó nem a kalkulációban esett tévedésért vonta vissza kedvező kitermelési ajánlatát, — hanem anyagi előnyök miatt. Ez a feltevés igen kellemetlen Kovács Gyulára nézve, azért is, mert a múltban csakugyan üzleti összeköttetésben állott Sziebert Lajos társával, Fülöp Lajossal, kinek egy ügyből kifolyólag 4000 pengőt kifizetett. Kovács Gyula a mendemondák miatt nem ragaszkodik tovább a kitermeléshez, hanem önként visszalép és kiegészíti a várost az obligóból.

A dolog ettől függetlenül azért is a jog- és pénzügyi bizottság elé került, mert Deák István és társai, törvényhatósági bizottsági tagok felebbezést nyújtottak be a közgyűlési határozat ellen. Hadházy Zsigmond főispán a felebbezés sürgős tárgyalásával a tanácsot bizta meg, hogy a fakitermelési ügy még a rendkívüli közgyűlés elé kerülhessen.

Kovács Gyula visszalépését egyhangúan elfogadta a bizottság.

Zöld József ezután a tanács javaslatát terjesztette elő.

A házikezelésben való kitermelés eddig tisztázatlan momentumait sikerült megvilágítani. — A földművelésügyi minisztérium a tanács kívánságára megengedte az erdőtisztítási közreműködését, külön tiszteletdíj nélkül. — Az erdőigazgatóság utóbb kijelentette, hogy a benyújtott hozzávetőleges kalkuláció egyéb várható tulkiadásal nem drágul és hogy a mellékkiadások is bennfoglaltatnak már az eredeti költségvetésben. A megtartott erdőtisztítási értekezleten ki-

tűnt, hogy 12 ezer pengős többkiadás csak egy, előre nem látott rossz téli időjárás esetén fordulhat elő. A kitermelés legnagyobb pénzügyi akadálya a guta erdő tuskókitermelésnél volt, mert itt a kalkuláció 12 ezer pengővel magasabb összeget tett ki, mint Kovács Gyula ajánlata. Ebben a részletben is sikerült kedvező megoldást találni. A tuskók felesbe történő kitermelésével ugyanis a 12 ezer pengős többkiadás lényegesen lecsökken és mindössze 3600 pengőt fog kitenni.

A bizottság végül a házikezelésben történő kitermelés mellett döntött és elfogadta Kovács Gyula levélét, amelyben a várost kiengedi a szerződési kötelezettségéből.

A jog- és pénzügyi bizottság ülésének befejeztével közgyűlést előkészítő teljes tanácsülés volt, ahol a tanács is teljesen a bizottság álláspontjára helyezkedett és a közgyűlésre beterjesztett javaslatban a házikezelésben történő kitermelés mellett foglal állást.

Pasztörözött tej

kapható
a Dadaí-nyiregyházi Tejszövetkezet bizományosánál:

Tejértékesítő Vállalat
Kossuth uca 60.

MEINL GYULA

káv és teabehozatali r. t.

október 29-én, szombaton
Debreczen, Ferencz József ut 59.
sz. alatti fióküzletében

teapróbafőzést tart. Reggel 9 órától kezdve ingyen izlítőpróbát adunk felnőtteknek.

Női, férfi, gyermekharisnyák

kesztyűk, szabókellékek
nagy választékban

Zengewald

rövidáru üzletében Kálvin tér 3

Rabok vagyunk, vagy szabadok?

Dr. Leidenfrost Gyula könyve

Debrecen város egyik kiváló szü-
löttje dr. Leidenfrost Gyula buda-
pesti főiskolai tanár ezen a címen
írt egy igaz nagy tudásra valló
könyvet. Nem politikával foglalko-
zik benne, hanem a napjainkban
igen nagy port felvert átöröklés ne-
hez kérdésével, nagy műveltséggel
és pompás szellemes irállyal.

Leidenfrost nagy szorgalommal
összegyűjtött tudásanyagát nem
száraz, tudományos formában köz-
li a nagyközönséggel, hanem az ő
pompás írói készségével népszerű-
síti a Darwin óta sokat vitatott
nagy problémát. Szép kies tájakon
vezeti az olvasót az élet nagy tit-
kaiba. Feltárja csodáit és levonja
következtetéseit. A tudós és az író
versengenek a szép kis könyvben
az olvasó tanításában és gyönyör-
ködtetésében.

A szellemi nagyság átöröklésére
az általánosan ismert külföldi zse-
nik mellett a magyar történelem-
ből is tömérdek példát hord össze.
Teheti is, mert alig van más nép,
melynek annyi kiváló férfija lenne,
mint a magyarnak. Hunyadi Já-
nos, Zrínyi Miklós, Rákóczi Ferenc
hű hazafiak mellett az apáról a
leányára való öröklést is kimutat-
ta Zrínyi Ilonában, Lorántffy Zsu-
zannában, Thököly Évában. — A
Széchenyi, Károlyi, Tisza, András-
sy családok történeti hivatása apá-
ról fiúra szállt. A költők egész so-
rán mutatja ki az átöröklést.

Az országos jelentőségű férfiak
keretében foglalkozik a debreceni
kiváló férfiakkal is. Elsősorban a
Révész családot mint az egyházi
irodalom művelőjét említi. Révész
Imre debreceni kollégiumi tanár,
képviselelő, akadémiai tag. Fia, Kál-
mán szintén egyházi író és püspök.
Fia dr. Révész Imre debreceni lel-
kész, egyetemi magántanár, igen
termékeny író.

K. Tóth Mihály egyháztörténeti
kutatásokat végzett. Fiának Kál-
mánnak még nagyobb irodalmi
munkássága van. Ifj. K. Tóth Kál-
mán mindjárt regényekkel köszön-
tött be irodalmunkba.

Hegymegi Kiss Áron püspök ki-
váló egyházi író volt. Fia, Áron
már mint gyakorlati pedagógus
és író vált ki. — A verseci Milleker
családnak két tagja tűnt ki: Mil-
leker Bódog, a verseci muzeum ala-
pítója több régészeti munka szer-
zője és fia Milleker Rezső a debre-
ceni egyetem földrajz professzora,
aki nagyszámú földrajzi értekezés-
sén kívül megszervezte az Alföld
és a Nyírség kutatását. — Hankiss
Jánossal együtt alapította és szer-
keszti a „Debreceni Szemle” c. fo-
lyóiratot.

Debrecen kiváló férfiai közt tisz-
tán szerénységből nem szerepelteti
a kitűnő szerző a maga családfáját.
A Leidenfrostok Németországból
származtak. A család egyik tagja
feltalálta a róla elnevezett fizikai
tűnemenyt. A szerző nagyapja Gy-
ula Debrecen város szenátora volt.
Ő alapította hazánkban az első cu-
korgyárat. — A dohánytermelésről
sok értékes cikket írt.

Fia Déri Gyula jótollu író és el-
ső publicista volt. Második fia Ár-
min kitűnő kémikus, kísérletező
volt. Különösen a virotechnikában

vált ki, azonkívül szobrász tehet-
ség. Természetszeretetét első fiára a
szerzőre hagyta, művészi hajlamait
harmadik fia Sándor örökölte, aki
jőnevi festő és grafikus.

Az ősöknek nemcsak kiválósá-
gait öröklik az utódok, hanem hi-
báit is. Ezt a részt szépen, tudomá-
nyos adatokkal alátámasztva tár-
gyalja Leidenfrost „Az ősök áldo-
zatai” c. fejezetben. Az öröklés tör-
vényei kérelhetetlen szigorral ér-
vényesülnek itt is. Az ember ősei-
nek testi és szellemi tulajdonságait
örökli és ennek társadalmi szem-
pontból nagy jelentősége van.

Szól a madárfejjű és a törpekop-
nyájú majom emberekről, akik al-
koholiztikus szülőktől származnak.
Tüdőgümőkóros, szembeteg, elme-
bajos utódok leszármazását bizo-
nyítja. Ismerteti az eugenetikai mo-
zgalomokat.

Szépen beosztott fejezetekben is-
merteti a tudomány mai álláspont-
ját az átöröklés kérdésében és arra

a következtetésre jut, hogy bár so-
kat öröklünk őseinktől, de mi nem
vagyunk a mult rabjai, mert ma-
gunk is sokat szerzünk az öröklött
javakhoz, vagy hibákhoz, tehát sza-
badok vagyunk.

A szép kiállítású 272 oldalú mun-
ka a Lambracht Kálmán szerkesz-
tésében most megindult „Ma és hol-
nap” könyvsorozat első kiadványa.
A többi könyveknek csak a címeit
ismerjük, de ez is szép ígéret.

A szép kiállítás a pécsi Danubia
könyvkiadó vállalat áldozat kés-
ségét dicséri.

Leidenfrost Gyula most Budape-
sten lakik, de szíve, lelke összenőtt
szülővárosával, hol ősei előkelő
tisztséget töltöttek be, s ha lelké-
nek gazdag tartalmát egy-egy
ilyen jól sikerült könyvbe önti, mélt-
án számíthat rá, hogy szülőváro-
sa irodalmat kedvelő polgárai ol-
vassák könyvét, tanuljanak belőle
és gyönyörködjenek benne.

(e)

A debreceni munkásszakszervezetek a városi tanácshoz intézett beadványban arról panaszkodnak, hogy a helybeli munkások és iparosok érdekei nincsennek megvédve az új egyetemi építkezéseknél

A debreceni munkás-szakszerveze-
tek tegnap a következő beadványt
intézték a városi tanácshoz:

Tekintetes városi tanács! Méltóság-
os polgármester ur! Az egyetemi
építkezés megkezdése előtt igen sok-
szor bátorítottunk sürgető kérelmet
beadni a tek. városi tanácshoz, a
melyben arra kértük, hogy a maga
teljes erkölcsi súlyával hasson oda,
hogy a debreceni munkásság, ipari
és kereskedelmi érdekelttség kereseti
lehetőségének biztosítására az egye-
temi építkezés mielőbb meginduljon.

Készségesen elismerjük, hogy a te-
kintetes városi tanácsnak és Méltó-
ságod fáradozásának meg is lett a
kellő eredménye, mert az építkezési
munkálatok már meg is kezdődtek.

Azonban sajnálattal és megdöbbe-
néssel kell megállapítanunk, hogy
az a cél, hogy a debreceni munkás-
ság munkához, a kisipar keresethez,
a kereskedők pedig jövedelemhez jus-
sanak, a legnagyobb veszedelemben
forog. Ennek oka pedig az, hogy a
munkák elvégzésére beadott pályá-
zatok elbírálásánál az illetékesek jó-
hiszeműségével ritul visszaéltek s a
munkákat a látszólag legolcsóbb
ajánlattevő: Stégmüller Árpád és
Katona Mihály cég nyerte el. A fel-
merült és általunk tapasztalt jelen-
ségek pedig azt sejtetik, hogy ez a
cég valójában nem létezik és Sté-
gmüller Árpád köztisztelőben álló
neve csak arra volt jó, hogy a helyi
vállalkozók részére biztosított előny
a pályázó cég számára is megszerez-

tessek. Személyes tapasztalatok alap-
ján állítjuk, hogy Stégmüller Árpád
nak sem a munkák elvégzésére, sem
a munkások alkalmazására, sem pe-
dig az üzleti rész lebonyolítására
semmiféle befolyása nincs s a céggel
folytatott tárgyalásaink során me-
glepetéssel állapítottuk meg, hogy a
tulajdonképpen vállalkozó a két
társ körül egy harmadik és pedig
Ehrenwald Imre, budapesti építész.

Nekünk, munkásoknak azonban
nem sok közünk van, illetve nincs
módunk és jogunk kifogásolni azt,
hogy az illetékesek jóhiszeműség-
vel visszaéltek, ellenben fel kell
emelnünk tiltakozó szavunkat az el-
len, hogy a vállalkozó cég minden
eszközzel törekedik annak az inten-
ciónak a kijátszására, hogy a helyi
ipari alkalmazottak munkához jus-
sanak. Már a földmunkák elvégzésé-
nél is olyan módon járt el a cég, a
mely a helyi munkásokra nézve a
legnagyobb sérelmet jelentette. Bu-
dapestről hozatott kubikos munká-
sokat, akiknek az elvégzendő mun-
kát úgy állította be, hogy az könnyű
homokos talaj, amelynél az általa
felajánlott bérek mellett szépen le-
het keresni. Mikor ezek a munkások
megérkeztek, meglepetéssel látták,
hogy erdős talajról van szó, ahol a
gyökerek kiszédésével sok energia
megy veszendőbe s a talaj sem oly
puha, amint azt velük közölték. —
Ezek a munkások az első nap vissza-
fordultak s nem vállalták a munka
elvégzését. Ez a jelenség még egy-

szer megisméltódott, amikor a Tisza
mellékéről hoztak ismét munkásokat
s ezek is, félrevezetve látván magu-
kat, a munkát nem vállalták. Végre
azután ismét érkezett egy csoport
munkás, akik beálltak a munkába,
azonban már ezek is itt akarták
hagyni a munkát s a cég a vasúti
állomástól hívta vissza őket, azzal
az ígérettel, hogy béreiket megja-
vítja. Csak ezután vettek fel helyi
földmunkásokat, 70 filléres akkord-
bérek mellett, holott előzőleg ezek-
nek a munkásoknak csak 40 fillért
ígérték olyan munkánál, ahol 2 mé-
terrel kell lemenni a pincetalajtól.
Tájékoztatásul közöljük, hogy a városi
kislakások építkezésénél a kubikos
munkásoknak szintén 70 fillért fizet-
tek, összehasonlíthatatlannal jobb ta-
lajviszonyok mellett.

A helyi munkásokra nézve meg-
nagyobb sérelem is jelenkezik ab-
ban az eljárásban, amelyet a cég az
építőmunka elvégzésénél már is al-
kalmaz. Eltekintve attól, hogy a cég
a debreceni építőiparban érvényben
levő kollektív munkaegyezmény alá-
írása és elismerése ellen tiltakozik
és ezzel veszélyezteti az építő ipar-
ban eddig fennállott békés termelés
rendjét, teljesen szokatlan módon, az
építőmunka elvégzésénél nem szak-
munkásokat, hanem tanoncokat al-
kalmaz. Ezeket a tanoncokat Buda-
pestről hozatja s van benne minden-
féle foglalkozású egyén s mindegyik
javakorabeli, felnőtt férfi, akik azon-
ban mivel sem tudják azt igazolni,
hogy beszerződött tanonokok volná-
nak. Jelenleg az építkezésnél 26 ta-
nonc és 7 képzett kőművesegéd van
alkalmazva. Tövedések elkerülése vé-
gett tisztelettel közöljük, hogy ezek
a tanonokok nem napszámos munkát,
hanem kifejezetten szakmunkát vé-
geznek. Hogy az általuk végzett
munka minőségileg meg sem köze-
liti a szakmunkások munkáját, az a
céznek nem okoz lelkiismeretfurdal-
ást, mert az elgörbült, vagy görbü-
lésre alkalmas falakat a vakolással
el lehet takarni.

A munkavezető kijelentéséből ar-
ra következtetünk, hogy a tanonokok
számát a jövőben hasonló arányban
akarják szaporítani s a szakmunká-
sokat minél inkább nélkülözni óhajt-
ják s ezeket a tanoncokat továbbra
is Pestről óhajtják importálni.

Mindezekre való tekintettel tiszte-
lettel kérjük a tek. városi tanácsot,
hogy méltóztassék a Kultuszminisz-
teriumban odahatni, hogy mindezek
a jelenségek rövid időn belül meg-
szűnjenek, mert kétségtelennek tart-
juk azt, hogy amennyiben a cég az
ilyen és ehhez hasonló eljárásra sza-
badkezet kap, akkor a részletmun-
kák kiadásánál a helyi asztalos, la-
katos és egyéb ipart oly sérelem éri,
amelynek révén a város áldozatkész-
sége a helyi ipar segítségére nézve
teljesen kárba vészett.

Arról vagyunk értesülve, hogy a
vállalkozó cég és a kultusz kormány
között a végleges szerződés még
nincs megkötve, így tehát a tek. vá-
rosi tanácsnak módjában van oda-
hatni, hogy ezen jelenségek a jövő-
ben megszűnjenek s módjában van
biztosítékokat szerezni arra nézve,
hogy a város munkásságának, ipa-
ros és kereskedő rétegének érdekei
az egyetemi építkezésnél minden te-
kintetben meg legyen védve.

Abban a reményben, hogy a tek.
városi tanács és Méltóságod a jelen
beadványban foglaltakat figyelembe
veszi s az abban felsorolt sérelmek
orvoslására mindent elkövet, ma-
radtunk

Debrecen, 1927. évi október hó 26-ik
napján

mély tisztelettel

a debreceni
munkásszakszervezetek
névén

KALOR

s másajta folytonzó
kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedés - Debrecen

Telefon: 6. és 15-48. szám.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Borcsa Amerikában

(Bemutató a Csokonai színházban.)

A revük divatját éljük. Az operettek — még az értékesebbek is — egymásután buknak meg, ugyanakkor a revük — még a legsilányabbak is — naponként zsúfolt házakat vonzanak. A közönség könnyelműbb és felületesebb, mint valaha és ízlését teljesen a divat alakította ki és nem megfordítva.

Általános, de szomorú igazság, melyre — és ez benne a legszomorubb — nálunk már az írók sem igen akarnak rácsodolni. Így például *Emőd Tamás és Török Rezső* minden skrupulus nélkül becsátották a kasszadarabok útjára „Borcsa Amerikában” című zenés revüjüket.

Az anyagi siker nem maradt el, de az irodalom Muzsája félajultán támolgyott el Thália csarnokából. Ha ezt a darabot magyar propaganda-revünek szánták, nekünk is pirulnunk kellene miatta. Lapos, erőltetett mese, vaskos komikum és komolytalan magyarkodás az egész darab, melynek szerzői nemcsak a magyar földrajzzal, de a vidéki nyelvjárással is hadilábon állnak. Rakamazon nem beszélnek az emberek sem szögedi, sem dunántúli tájszólással s nem olyan durvák s nem olyan korlátoltak, mint ahogyan azt a szerzők feltüntetik.

Jó volna, ha a budapesti írók leterádnálnának néha a vidékre, hogy megismerjék a magyar népet, mert a főváros ebből a darabból csak hamis és elferdített fogalmat alkothat a magyar parasztról.

Kritikai szemmel nézve a dolgot, kifogásulnunk kell ennek a revünek Debrecenben való bemutatását. A főszerepet szigorúan meghatározott mérték szerint készítették az írók. Nem illik mindenkinek. Borcsa — Fedák Sári! Vagy másképpen Fedák Sári — Borcsa! Igen: így van a darabnak szencziója. Borcsa csak egyedül Fedák Sári lehet. Neki írták, reá szabták ezt a szerepet, melyet talán ő is talált ki. Az ő levelett ruhája — akárki is veszi fel — mindig uraságtól levetett ruha marad.

A közönség azonban — mint mondottuk — nem sokat ad az esztétikára. Egy dogmája van csak: imádni a divatot s utánozni azt, amit mások utánoznak. Így azután esütörtökön este a „Borcsa Amerikában” debreceni premierjén a rossz színházi konjunktúra ellenére is zsúfolásig megtelt a Csokonai színház nézőtere s a közönség hangosan, — szinte tulhangosan, — mulatott a pesti aggyal kitalált, mueseai ízü vicees kiszólásokon és egyéb atrakción.

A szereplők jobb ügühöz méltó ambícióval igyekeztek beleélni magukat a hazug miliőbe.

A főszerepet *Elek Ica* rutinnal és temperamentumosan alakította. Játéka közvetlen, humora egészséges, de hát hiába: a levetett ruha rajta sem állt tökéletesen. A sikere azonban még így is nagy és őszinte volt.

Ferenczy Marianne kedves bájjal, eredeti alakító készséggel és színes elevenséggel rajzolta meg a kis amerikai miss alakját. Elegánsan, szépen táncolt s friss derűje, ügyes játéka mindig illuziót keltő volt. *Halasiné Csicsókánéja* pompás kabinet-alakítás. A kisebb szerepekben *Szatmáry Margit* és *Turbók Rózi* tűntek ki.

Az előadás egyik legjobban megformált alakja *Bihari Sándor* *Pesája* volt. Izes, egészséges magyar

parasztot alakított; különbet, igazabbat, mint ahogyan a szerzők elképzelték. Zengő baritonja férfias és tömör. *Szigeti Jenő* a humora és leleményessége mellett fényes alakító művészetéért és szép énekéért is őszinte elismerést érdemel. *Mihályi Ernő* rutinnal játszik, vannak ötletei és tud rögtönözni. *Rajz János* különösen a táncban erős. *Szirmai Vilmos* ezuttal is tökéletes és eredeti játékokat produkált.

A mellékszereplők gyöngék voltak. *Remete Géza* rendezésén megérett a külső hatásra való törekvés. Így aztán az előadás sokat veszített egységes stílusából. Meg kellett volna próbálni tompítani a ríktó, hamis színeket is, mert a bemutató előadás sikere bizony-bizony olesó siker volt (b. p.)

A színházi iroda jelentése

Ma, péntek este B) bérletben másodszor; holnap, szombaton este C) bérletben harmadszor:

Borcsa Amerikában

6 képes zenés játék.

A budapesti Városi színház állandó slágere! Szencziócs, új diszletek! Ragyogó rendezés! *Elek Ica*, mint Borcsa, pazar játékaival, szívhez szóló dalaival, pazar toaletteljeivel dominálta az egész együttest, melynek élén az ország legnagyobb bari-tonistája: a népszerű *Bihari Sándor* az egész hallgatóságot tapsfergetegre ragadja. A többi szerepekben az általános kedveltségnek örvendő *Ferenczy Marian*, továbbá *Halasiné Turbók Rózi*, *Szirmai Vilmos*, *Rajz Janesi*, *Mihályi Ernő* és *Szigeti Jenő* brilliroztak. A darabban előforduló összes dalokat *Kiss Béla* zenekara kíséri, fergeteges tapsorkánok közepette. — Minden este fél 8-kor: *Borcsa Amerikában*. Jegyek a nagy keresletre való tekintettel még a délelőtti órákban, 10—1 óráig váltandók!

Gyermekelőadás holnap, szombaton délután fél 4-kor! Mivel a „*János vitéz*” e heti előadásaira az összes jegyek elkeltek, több oldalról érkezett óhajnak eleget téve, — az igazgatóság holnap délutánra ismét

János vitéz

c. magyar daljátékot tűzte ki, mely egy a gyermekeknek, mint a felnőtteknek igaz gyönyörűséget szerez. A baloldali pénztár olesó (mozi) helyárral árusítja a még megmaradt jegyeket ma délelőtti!

Vasárnap délután fél 4-kor, mérsékelt helyárrakkal:

A legkisebbik Horváth lány

Kedden Ibsen Henrik világhírű drámája: *Kisértelek* szerepel a Csokonai színház műsorán. Az idei Ibsen centennárium alkalmával színe kerülő első Ibsen darab előadása előtt *Oláh Gábor* főreáliskolai tanár, országos hírű író tart emlékebeszédet. A darabot a kitünő *Forgács Sándor* rendezzi; ő játssza egyuttal *Osvald* híres szerepét.

Ifjúsági előadások: november 2-án szerdán és november 3-án, szütörtökön délután: *Elnémult harangok*.

Jegyek hétfőtől kezdve a jobb-oldali pénztárnál. Az iskolák szombaton, október 29-én délután sziveskedjenek igényeiket a színházi irodában, kizárólag délután 4—6 óra között bejelenteni.

X 1.50-ért sifon, 3 pengőért színes batiszt fehérneműk, *Benyás Ernő* fehérnemű varrodájában. *Arany János* ucca. 17. szám.

A mozgószínházak műsora:

VIGSZÍNHÁZ: Vén kujon, vigjáték. Főszerepben: Louise Fasendával és Szerellem pénz nélkül, társadalmi dráma, *Grete Reinwald* és *Alphons Fryland* szereplésével.

URÁNIA: Rinald a fegyházban, ka-andos dráma, *Luciano Albertinivel* és *Bestia*, dráma. Főszerepben: *Monte Bluével*.

Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

Olasz üzletemberek Debrecenben

Délelőtt 11 óra. A Bika kávéházban a rendes délelőtti közönség. Az egyik sarokban egy asztal mellett egy markáns arcu, esokoládé barna képű, szurós tekintetű, fekete, kondor haju férfi — egy másik urral. Kávét iszik az egyik, a másik előtt *Vermuthos* pohár. Előttük pedig a „*Corriera de la Sera*” milánói világlap egy összehajtott példánya. Alig hallhatóan beszélgetnek:

— Si, si, bisogna...

— Ugye, az ur olasz? — fordulok a markáns arcu, esokoládé barna urhoz.

— Igen, az. De hogy lehet, hogy Debrecenben engem olaszul szólítanak meg? — mondja jólesően felragyogó arculattal.

— És már int is, hogy üljek asztalukhoz. Az illető ur *Alfio Schott*, olasz kereskedő, a sicíliai Catania-ból.

Csendesen beszélgetni kezdünk. — Érdeklődöm, hogy mi hozta Debrecenbe és Magyarorszára. Az illető aztán elmondta, hogy ő üzleti ügyben jár Debrecenben.

— Hogy-hogy? Talán a Vidoni céghez jött ön, uram?

— Oh nem, én déligyümöles kereskedő vagyok. A magyarokkal még az olasz—magyar barátsági szerződés megkötése előtt szimpatizáltam. A háború alatt Catania-ban sok-sok magyar hadifogoly volt. És mi már akkor megismertük a magyar nemzet fiait. Most pedig testvérek letünk és kedves öntől, hogy testvéreim üdvözöl az én anyanyelvemen. Sajnos, hogy én csak egyes szavakat értek a magyar nyelvből.

— Az olasz—magyar gazdasági és barátsági szerződés Itália gazdasági életéhez közelebb hozta a magyar kereskedelmet s amennyire szivesen exportálunk Magyarországra, éppen olyan kedves nekünk a magyar buza.

— Az olasz kereskedelmi vállala-

Horváth Nusi és Thuróczy Gyula a Népház vig-estjén szombaton és vasárnap

Az oly nagy közkedveltségnek ör vendő — minden szombat és vasárnap, legközelebb október 29. és 30-án a Népházban (volt DMKE. palota) este 8 órakor kezdődő — „*Vig-estekre*” ismételten sikerült megnyerni *Horváth Nusit*, a debreceniek volt kedvenc primadonnáját. Ez alkalommal az *Erdész leány* és a *Muzsikus Ferkó* operettekből sláger ének- és táncszámait fogja bemutatni, partnerével *Arvay Lászlóval*. Ugyanezen esteken lép fel *Thuróczy Gyula* is, a Csokonai-színház volt kiváló művésze és a közönség ugyancsak egyik legkedvesebb színésze, aki *Ady* verseket fog szavalni és a *Julius Caesar*-ból *Antónius* híres beszédjét fogja előadni. A műsor többi számai is kiválóak. *Vitéz Soltész Gyuláné* korlatur énekesnő műdalai, *Marton Alice* énekesnő chansonjai, *Stelzer Sándor* a kitünő kuplénekes legújabb kupléi, s a magánszámok között bemutatásra kerülő vigjele-netek, tréfák, rövid bohózatok, az

együtttes többi kiváló tagjainak — *Pálffy Ica*, *Teleky Pál*, *Scheppel László* — közreműködése szedik teljessé a műsort. Rendező és konferál *dr. Laczko József*, karnagy *Forray István* a városi zenede tanára.

A helyárok nagyon olesók, hogy mindenkinek módjában állhasson kitünően szórakozva pár fillérjével a jótékonycéllra áldozni. Zsölve 1 pengő, I. r. ülőhely 80, II. r. 60 és III. r. 40 fillér. — Jegyekről tanácsos elővetelben özv. *Roth Kálmánné* (*Kossuth-u. 58. sz.*) dohány-tözsdejében gondoskodni.

Gázolt egy autó a Csapó uccán és azután eltűnt

Csütörtökön az esti órákban, majd nem végzetessé vált szerencsétlenség történt a Csapó uccában. *Somogyi János* nevű halápi lakos, biciklin igyekezett a városba, amikor a Csapó uccában egy autóval ütközött össze. Az összütközés folyamán a bicikli összetört és a rajta ülő és esés következtében könnyebb zúzódásokat szenvedett. Az autó még mielőtt a rendőrség megérkezett volna, az esti sötétség leple alatt elmenekült. A rendőrség vizsgálatot indított a sofőr kézrekerítése ügyében.

— Milyennek tartja Debrecen városát?

— Grandiózus, szép, forgalmas városnak. Ez a tér azzal a templommal, — a Nagytemplom felé mutat.

— egészen a mi velencei *Szent Márkus* terünket juttatja eszünkbe. Nagyon szép város...

A mostan elsülyedt *Principessa Mafaldára* tereljük a szót...

— Rettenetes, Borzalmas. Az olasz vagyonsúlyos kára.

Az arca elkomorul.

— Láttam a *Principessa Mafaldát* utja előtt. Gyönyörű, hatalmas alkotmány volt. Genuába járt be és Dél-Amerikába vitt utja. Rettenetes, az a sok ember...

Sietünk megnyugtani, hogy *Gigli*, a híres operiénekes nem volt a hajó fedélzetén!

— Oh gracia! Dio mio! Hála Istennek! Nagy kár lett volna érte...

Az olasz politikára, a fasizmusra tereljük a szót...

— Kérem, én nem politizálok. Üzletember vagyok és olasz. Nálunk pedig a politikát hagyjuk a politikusoknak. A lira hála Istennek stabil már és elég magasán áll. Ez a fontos! De most én kérdezek valamit. Honnan sejtette ön, hogy olasz vagyok.

Megnyugtattuk, hogy arcáról és a *Corriera*-ról, mire felnevet.

Kocintunk a *Vermuthból*... O Magyarországot, én az olasz—magyar barátságot éltetem...

Alfio Schott holnap utazik vissza, előbb Budapestre, majd a kék-egű, szép Itáliába... (m. j.)

A NAP HIREI

Reformáció-émlékünnepélyek Debrecenben

A gályarabok emlékoszlopánál.

A Hittanszaki Önképző Társaság október 31-én, reformációi emlékünnepélyt rendez. — Délután 10 órakor a nagytemplomi istentisztelet után a Gályarabok emlékoszlopánál tartandó ünnepély műsora: 1. Térj magadhoz drága Sion. Énekli a Kollégiumi Kántus. — 2. Szaval: Barcsa József. — 3. Emlékbeszéd: Tartja Szundy Béla. — 4. Az emlékoszlop megkoszorúzása. — 5. Erős vár a mi Istenünk. Énekli a Kántus. Délután 5 órakor a Kollégium dísz termében. 1. Palmer: Szálj most le ránk. Énekli a Kántus. — 2. Megnyitó beszédet mond: dr. Lencz Géza egy. tanár. — 3. Bihari Kálmán: Gályarab. Szavalja Balta Zoltán. — 4. Ünnepi beszédet tart: Farkas Pál alelnök. — 5. Solo ének: Szabó Géza, zongorán kíséri Turóczy László. — 6. Kecskeméthy I.: Ferel és Kálmán. Dialóg. Előadják Barcsa József, és Bíró Sándor. — 7. A nagy szobor. Irta és felolvassa Szundy Béla. — 8. Gályarabok éneke. Énekli a Kántus. Belépődíj nincs. Műsormegváltás 20 fill. Önkéntes adományokat a H. Ö. T. céljaira köszönettel fogadjunk.

A Kossuth uccai templomban

Október hó 30-án, vasárnap délután 5 órakor, nagyszabású vallásos estély keretében fogják megünnepelni a reformáció évfordulóját, a Kossuth uccai templomban. Az ünnepély templomi szómona Csikesz Sándor egyetemi teológiai professzor lesz, kivüle beszélni fog még dr. Ferenczy Károly nyiregyszéki Leánykálvineum lelkésze. Művészi számok is lesznek, melyekben gyönyörködhetik a hallgatóság. Simon István kitűnő baritonistának énekszámát, valamint a Templomegyesület Vegyeskara fogja képezni a zenei részt. Alkalmi költeményt Madar Zoltán fog előadni az ünnepélyen, belépődíj nincs, és adományokat a szegény gyermekek és a Leánykálvineum javára gyűjtenek.

A Ref. Tanítóképző intézetben.

A ref. Tanítóképző intézet „Ifjúsági gyülekezet"-e, október hó 31-én, a reformáció emlékére, ünnepélyt rendez, melyre a nagyközönséget tisztelettel meghívja a vezetőség. Az ünnepély a Kollégiumi oratóriumban lesz, délelőtt 11 órakor kezdődik. — Műsor: 1. Erős várunk nekünk az Isten. Énekli az ifjúság Csokonai énekkara, Bodnár Lajos zenetanár vezetésével. — 2. Ünnepi beszédet felolvassa Bartha Endre V. o. t. 3. Victor János: Csillag az égen. Énekli Bencsik Árpád IV. o. t. orgonán kíséri Fűbián István IV. o. — 4. Gáspár István: Október 31. Szavalja Schmidt Géza III. o. — 5. Fr. Schubert: H-moll symphonia: hegedűn játssa Szücs Géza III. o. orgonán kíséri Veres László V. o. 6. Himnusz: Énekli a Csokonai énekkar. Bednár Lajos zenetanár vezetésével.

A Luther Szövetség.

A debreceni Egyetemi Luther Szövetség vasárnap délután 5 órakor, az ev templomban rendez reformációi emlékünnepélyt. — Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Erős várunk. Köz-

ének. 2. Ima. — 3. Bossi: Offertorie. — Sniding: Altes Lied. Orgonán előadja: Elefánty Sándor karnagy. — 4. Dr. Kovács Sándor az Erzsébettudomány egyetem ny. rendes tanárának ünnepi előadása. — 5. Bach J. S. Air. Mendelssohn: Andante. Búza Gábor hegedűművész játéka. Orgonán kíséri Szabó Emil orgonaművész. — 6. Bach J. S. Hittel, alázattal. Énekli Csövényi Endre

joghallgató. — 7. Sántha Károly: Reformáció ünnepén. Szavalja: Papp Katalin b. h. — 8. Himnusz. Belépődíj nincs. Offertórium a templom alpra. Október hó 31-én, hétfőn délelőtt 10 órakor ünnepi istentiszteletet tart dr. Kovács Sándor, úrvacsorát oszt Farkas Győző. Corelli: Sonáta, gondokán előadja Nagy Zsolt jh. orgonán kíséri Csiky-Mászáros Tibor jh.

Gazdanap Debrecenben

A Tisztviselői Mezőgazdasági Kamara ülései

A Tisztviselői Mezőgazdasági Kamara október 27-én tartotta meg őszi ülését: elnöki tanácsulást, igazgatóválasztmányi ülést és rendes közgyűlést. Kállay Miklós kamarai elnök vezetése alatt, akit hosszabb külföldi utjáról visszatérése alkalmából melegen üdvözöltek a kamara kerületének minden részéből nagy számban összegyűlt kamarai tagok.

Dr. Kállay Miklós elnök közgyűlést megnyitó beszédében azon időszerű gazdasági problémákra mutatott rá, melyek ma nemcsak a gazda társadalmat, hanem az egész ország közvéleményét foglalkoztatják. Foglalkozott a mezőgazdasági hitelválsággal, majd azon értékesítési nehézségekkel, melyek a gazdatársadalmat súlyosan érintik s rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági termelés és a kereskedelem közötti harmóniát kell teremteni s csak ha ez nem lehetséges, lesz kényszerülve a magyar gazdaközönség arra, hogy a szövetkezeti szervezkedés további kiépítésével igyekezzenek vitális érdekeit megvédeni.

A nagyszámban egybegyűlt kamarai tagok melegen ünnepelték az elnököt és egyhangú helyesléssel fogadták a megnyitó beszédben foglaltakat.

Dr. Rácz Lajos m. kir. gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató az elnökségi bejelentések során a Tisztviselői Mezőgazdasági helyzetéről tett jelentést, majd részletesen előtárta azokat az indító okokat, melyek a Kamara elnökségét a lápi gazdálkodási viszonyok megjavítása érdekében lápgazdasági szakértekezletnek egybehívására és megtartására indították. Nagy érdeklődés mellett tárgyalták a Kamara gyűlései a tanév világ sorsának javítása érdekében tett és kibízásba helyezett kor-

mányintézkedéseket, melyek a tanév lakosság kulturális és gazdasági fejlődését vannak hivatva elősegíteni.

Helyesléssel vették a gyűlések tudomásul a Kamara azon akcióját, melyet a terményföldesek szokványok megváltoztatása érdekében kezdeményeztek.

A Kamara 1928. évi költségvetését a közgyűlés elfogadta, majd hozzájárult ahhoz, hogy Debrecenben agrómeteorológiai megfigyelő állomást létesítsék és 1928 január hó 1-ével munkába állítsassék. Helyesléssel vette tudomásul a Kamara válaszmánya s közgyűlése a Debrecenben létesített magtisztító üzembről szóló jelentést, nemkülönben az állami nemesített vetőmagokéit, valamint a fagy- és jégkárosult gazdák vetőmagellátása során kifejtett kamarai tevékenységről szóló jelentéseket. Köszönetét nyilvánította a közgyűlés az alkalomból a Földművelésügyi miniszternek azon nagy áldozatokért, melyeket a mezőgazdaság és többtermelés érdekében a vetőmagokéit során és a műtrágya terjesztése érdekében folyamatosan tett akciók során is hozott.

Részletesen beszámoltak az előadók a Kamara kísérletiügyi tevékenysége során eddig végzett munkálatokról s azon tervekről, melyek a közel jövőben kerülné megvalósításra. Az ülések a jelentéseket is helyesléssel vették tudomásul s elfogadták a Kamara kísérletiügyi bizottságának és kísérletiügyi osztályának szervezésére vonatkozó szabályzatot. A Kamara kísérleti telepein folyó munkálatok szintén általános helyesléssel találkoztak, valamint a Kamara többi akcióiról szóló bejelentések és különböző felterjesztések.

— A Kálvinisták Templomegyesületének vallásos szakcsoportja, ma délután 6 órakor, vallásos délutánt rendez a Kollégium dísztermében. A vallásos délután énekek és imával veszi kezdetét s miután dr. Lencz Géza egyetemi tanár közbejött akadályok miatt előadását nem tudja megkezdni, más előadóról gondoskodott a vezetőség. Szólok éneket énekel Nagy András kántor, szaval Kulesár Dezső th. Belépődíj nincs, önkéntes adományokat köszönettel fogadják a vezetőség.

X Holnap mutatkozik be az új zenekar a Városház éttermebe.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Noach szombatján, pénteken este fél 5, szombat reggel 7. Muzsai-ima délelőtt fél 11. Mincho-ima fél 4, esti ima egyneked 6 órakor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel egyneked 8 órakor. Hétköznapon mindkét templomban reggel háromneked 7 és este háromneked 5 órakor. Az elnökség.

X Gyermekdivatházban városház épület, baba télikabátok és ruhák, gyermek télikabátok és ruhák legelőszobában kaphatók.

X Legelegánsabb ruhákat készítenek szolid árákért, Szabó László férfinézabó, Széchenyi ucca 1. szám.

Revolverrel követte el az öngyilkosságát Végvári Lajos

A szomorú emlékü Végvári Lajos ügyében a csendőrség tegnap befejezte a nyomozást. A helyszínen megtalálták az avar alatt a revolvert, amellyel a szerencsétlen fiatal ember az öngyilkosságát elkövette. Ugyancsak megtalálták Végvári Lajos egyik fogát, amiből arra lehet következtetni, hogy az öngyilkosság alkalmával a szájába lött. A revolver mellett a földbe ásva négy golyót találtak, amit a fiatal életunt előzetesen kiszedett a revolverből és csupán egy golyót hagyott benne, a mellyel elkövette végzetes tettét.

X Holnap mutatkozik be az új zenekar a Városház éttermebe.

— Felhívás a leventékhez. Felhívom Vigh István oktató, vasárnap délelőtti csoportjának minden egyes tagját, hogy a vasárnapi foglalkozásra okvetlenül levente sapkával és tollal jelenjenek meg, mert a 39-es emlékoszlopánál a díszőrségnek egy részét a leventék adják.

— Ügyészre került a csalónő. Megirtuk a napokban, hogy a rendőrség különböző szélhámosságok miatt elfogta Szabó Zsuzsanna nevű nőt, aki jóhiszemű emberektől pénzt és ruháikat elcsalt ki. A rendőrség a kézrekerült csalónő ügyében a nyomozást befejezte és Szabó Zsuzsannát tegnap átkísértette a kir. ügyészre, ahol őrizetbe vették. — Az eljárás megindult ellene.

X Menyasszonyok figyelmébe ajánljuk a saját gyártmányú fűgöngyöcskét, grenadin 20, tusszó 15, etamin 5 pengőtől felfelé, 2 1/2 m. hosszú, 150 cm. szélesben, ugyszintén méret szerint. Az áraink feltűnően olcsók, gyártmányaink kiválóak. Csipkegyár Széchenyi-u. 28.

X Holnap mutatkozik be az új zenekar a Városház éttermebe.

X Mindenféle rádió cikkek Simon Jenőnél kaphatók, József kir. herceg ucca 3. A budapesti Barta és Társa cég, helyi képviselők.

— Tettértek egy besuranó tolvajt. Vakmerő besuranó tolvajt ért lopáson tegnap Horváth Gábor debreceni bentemester. Egy fiatal cigány leány, besurant a cég raktárába, hogy onnan az értékes árukból lopjon, amikor éppen oda ment Horváth Gábor és a keblemellen látogatót fülöncsipe. Azonnal értesítették a közeli rendőrséget, ki a leányt előállította a kapitányságra. Az eljárás megindult a tolvaj leány ellen.

— November 2-án kezdődik az Irodalmi és Művészeti Tanfolyam. Negyedik évi előadás sorozatát kezdi meg az idén az Irodalmi és Művészeti Tanfolyam, melyet friss, modern szellemű és alapos ismeretek elfogulatlan közlésére irányuló törekvése annyira megkedveltette a debreceni művelt közönséggel. A tanfolyam idei előadói: Grósz Ernő, dr. Haász Imre, dr. Kardos László, Kardoss Pál, G. Szabó Kálmán, Szundy György és dr. Vág Sándor tanárok szép és gazdag anyaggal lépnének hallgatóságuk elé. Ismertetni fogják a magyar, német, francia, angol irodalom újabb nagy költőinek egész sorát az újjászületett héber költészetet, a művésztörténet, a történelem, a természettudomány számos érdekes és fontos problémáját. A november második megnyitó előadás szokás szerint Ady emlékének lesz szentelve. Az előadások az idén is a zsidó realgimnáziumban esznek, pontos idejüket később fogjuk közölni.

Vadászmellény, Pullowar
lábszárvédő, angol harisnya
Márton Gyula és Fiaid!

A finnek köszönete a Kereskedelmi és Ipar-kamarához

Megemlékeztünk lapunk hasábjain arról, hogy a finnek tanulmányi csoportja meglátogatta a várost, amikor is a város, a kereskedelmi és iparkamara, valamint a Mezőgazdasági kamara látták a finneket vendégül.

A finnek a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a látottakról és különösen meg voltak hatva az igazi magyaros meleg vendégszeretettől. Mikor eltávoztak, a lelkére kötötték a debrecenieknek, hogy minél előbb látogassanak el Finnországba, hogy visszonzassák azt a sok jót, amivel elhalmozták őket.

Mielőtt még Budapestről elúztaták volna, a tanulmányi csoport vezetője Anti Tulenhaimo a következő táviratot intézte a kereskedelmi és iparkamarához:

"A finn kiránduló csoport az önök közvetítésével leghálásabb köszönetét ohajtja kifejezni azon barátságért és vendégszeretettért, amelyben részesült az önök révén. Tulenhaimo egyetlen tanár."

A finnek látogatása reméljük, hogy nemcsak a két nemzet között fennálló érzelmi, hanem a gazdasági kapcsolatokat is erősíteni fogja.

X Holnap mutatkozik be az új zenekar a Városház étterembe.

— Egy öreg gazdálkodó titokzatos halála. Rejtélyes haláleset ügyében rendelt vizsgálatot a debreceni kir. ügyészség. A nyirmartonfalvi csend őrség azt jelentette, hogy Molnár Sándor 74 éves gazdálkodó, ottani lakos hirtelen elhunyt és halálának körülményei a hatósági halottkémben azt a gyanút kellette, hogy öreg gazdálkodó, nem természetes halálal halt meg. — A vizsgálat a különös ügyben megindult.

— A kereskedelmi miniszter teljesítette a debreceni kereskedelmi kamara kérését az exportra kerülő burgonya vasúti szállításának olcsóbbítása érdekében.

— Debreceni Kalauz 160 oldalon, 40 képpen ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára részletes térképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

— Megörült örömeiben, — hogy munkát kapott. Sopronból jelentik: Jákob András félszerfalvi kovácslegény a megszállott nyugatmagyarországi területen már évek óta munkanélküli volt. Most végre alkalmazták a félszerfalvi cukorgyárnál. Jákob András a váratlan öröm következtében, hogy végre ismét foglalkozást kapott, megörült. Amikor pedig fékezni akarták, megtámadta az igazgatót és fojtogatni kezdte. A dühöngő embert az elmeógyógyintézetbe szállították.

— A szőlősgazdáknak nem tessék az ifjuság szesztilalma. Budapestről jelentik: Az ország szőlősgazdái között nagy megütközést keltett a népjóléti miniszternek az a törvényjavaslata, hogy 18 éven aluliak számára, nyilvános helyeken szeszitalok kimerését megtiltja. Csodálkoznak a módosításon, amely szerint a 21 éves korig kívánják ezen tilalmat kiterjeszteni. A szőlősgazdák országos egysége az eddigi helyzet fenntartását kívánják.

x Vidékiek és idegenek figyelmébe! A „Debreceni Kalauz” 180 oldalon, 40 képpen ismerteti Debrecen város multját, jelenét, történelmi nevezetességeit és látivalóit. Külön fejezet a Hortobágy-pusztáról képekkal. — A könyv ára részletes térképpel együtt mindössze 2 pengő. — Kapható a könyvkereskedésekben és a főtéri trafikokban.

Halálos szerencsétlenség történt Nyírbátorban egy ház lebontásánál

A leomló falak maguk alá temettek két embert, akik közül az egyiket holtan húzták ki a romok alól

Tegnap délelőtt Nyírbátorban egy ház lebontásánál halálos szerencsétlenség történt. A lebontást Hudák Péter, nyírvastári vállalkozó végeztette, aki maga is résztvett a munkálatokban. Az eddigi megállapítás szerint az ő szakmabeli mulasztása idézte elő azt, hogy az egyik fal, — kellő alátámasztás híján, — váratlanul leomlott és maga alá temette Medgyessy Károly nyírbátori közművest és magát Hudák Péter vállalkozót.

A körülállók nyomban segítségére

siettek a faltörmelék által eltömött embereknek, azonban csak Hudák Pétert sikerült élve, de súlyos sebesülésekkel kimenteni, Medgyesi Károly azonban halálos áldozata lett a szerencsétlenségnek.

A nyírbátori szolgabírói hivatal az esetről nyomban értesítette a nyíregyházi kir. ügyészséget, melynek indítványára a nyírbátori kir. járás bíróság elrendelte a halott-szemle boncolás fogatosítását, amely a mai napon meg is történt.

A bíróság egy hajdudorogi iparost felmentett a házasságszédelgés vádja alól

Theuerkauf Mátyás hajdudorogi iparos már régebbi idő óta udvarolt Kiss Márta jómódu gazdaleánynak és a múlt év nyarán eljegyezték egymást. A nemsokára megkötendő házasság címén a válegény 200 mázsa buzakölesönt kért és kapott a leány szüleitől. Alig kapta azonban meg a kölesönt, a menyasszonyát faképnél hagyta és egy még gazdagabb leánnyal lépett jegybe.

Az elhagyott leány házasságszédelgés miatt feljelentette Theuerkauf Mátyást. A nyomozás és vizsgálat befejezése után tegnap került a nem mindennapi ügy a debreceni törvényszéknek Balogh Béla elnöklelte alatt működő tanácsa

elő. A vádat dr. Altdorfer István kir. ügyész képviselte, a vádlottat dr. Nagy Sándor ügyvéd védte.

Theuerkauf azzal védekezett, — hogy az eljegyzés nem ő, hanem a leány szülei bontották fel. Ezt a védekezést a tanúk nagyrésze igazolta, csak egy tanu vallott úgy, hogy eljegyzés után a vádlott úgy nyilatkozott, hogy „Ugysem veszek el zabi gyereket!”

A perbeszédnek elhangzása után az elnök kihirdette az ítéletet: a törvényszék a házasságszédelgés vádját nem vette beigazoltnak és Theuerkauf Mátyást az ellene emelt vád alól felmentette. — Az ítéletet az ügyész megfellebbezte.

Mindenki részletben fizetheti adóját

A pénzügyminiszter a közelmúltban adta ki a közzadók kezeléséről szóló rendeletek hivatalos összeállításának a végrehajtási útmutatását. A végrehajtási útmutatás újabb szabályozza az adófizetéseknél nyújtható kedvezményeket és ezek között kimondja, hogy

részletfizetést a jövőben minden esetben engedélyezni kell.

Ezen intézkedésnek nagyobb gyakorlati jelentősége nincs, mert a gyakorlat az volt, hogy

eddigelé is mindenkinél megengedték, hogy adóját részletben fizesse,

aki ezt kérelmezte. Az új rendelet inkább csak a technikai eljárást könnyíti meg és az adminisztratív munkát egyszerűsíti, azáltal, hogy ezentúl az adózónak, aki a részletfizetést kéri, nem kell kívánságait megokolni. A közönségre pedig az új rendelet mindenestire megnyugtatóan hat, mert egy könnyebbé teszi, amely mostanáig nagyrészt csak a hatóságok belátásán és jóindulatán nyugodott, az adófizető polgár törvényes jogává teszi.

— Sok új esperantó tanfolyam kezdődik Debrecenben. Sokan jelentkeztek a november elején meginduló új esperantó tanfolyamokra, miket Bakó Sándor orvostanhallgató, Boczán József, Gurbay József orvostanhallgató Mátyás József gör. kath. tanító, Payer Károly, Kiss Julia és mások fognak vezetni. A tanfolyamokra, — melyeket a város különböző elemi és középiskoláiban fognak a délutáni és esti órákban díjtalanul tartani, — a következő he-

lyeken lehet jelentkezni: Hétfő délután 6—8-ig, Széchenyi uca 13 földszint a kapu alatt, az első ajtó, a debreceni esperantisták egyesületének klubhelyiségében. Csütörtökön este hét és fél 9 óra között, valamint vasárnap délután 5—7 óra között, Vigkedvü Mihály uca 4 szám alatt, a gör. kéremben, — földszint I. ajtó, — ahol legutóbb is tartottak esperanto tanfolyamokat, továbbá egész héten, Boczán Józsefnél, Hatvan uca 2 szám. — A tanfolyamokra eddig is igen sokan jelentkeztek, ami főleg azzal magyarázható, hogy az 1928-ban pünkösdkor Debrecenben tartandó országos esperantó kongresszus külföldi vendégeivel sokan szeretnének érintkezni, ezen a végtelenül könnyű s kellemesen hangzó, rövid idő alatt jól elsajátítható, nagyon elterjedt világnyelven.

Felakasztotta magát egy 14 éves leány, mert a szülei megdorgálták

A gyermekes érzékenységnél egy újabb tragikus eseménye játszódott le csütörtökön délután Debrecenben. Törös Róza nevű 14 éves leány szüleinek Cserepes utca 11. szám alatti házában padlásán felakasztotta magát. A szűkszávu rendőri jelentés eddig szól. Az ok, amiért ez a fiatal leány eldobta magát az életet, bannálisan egyszerű: szülői dorgálás, amelytől a fiatal leány nem tudott elviselni.

X Kényelmes, gyors és üzembiztos a Fortuna bérautó. Megrendelhető Csapó uca 10. számú garázsban, vagy a 320 számú telefonon.

Felmentették Pettjura gyilkosát

Párisból jelentik hogy Shwartzbartot Pettjura ukrán hetmán gyilkosát felmentették. Az esküdtek a bűnösségre vonatkozó kérdésekre, egyhangu nemmel válaszoltak. Schwartzbart csupán egy franknyi kártérítést tartozik Pettjura özvegyének fizetni.

Nagyfontosságú cserkész-összejövetel

A Máv. műhelyi 190 számú Egyetértés cserkészcsapat, csütörtökön este, saját otthonában, nagyjelentőségű összejövetelt tartott. Együtt voltak azok, akik a csapat megindulásakor, 1924-ben cserkészek voltak s ott voltak a legifjabbak. Öregek és vének örsökbe tömörültek s elhatározták az intenzív-cserkész munkát.

Az összejövetelt Albert Nándor parancsnok és Kovács János csapatfőnök rendezték. Megnyitó beszédet Benedek Sándor főmérnök, szerv. testületi elnök mondott, míg előadást a törvények jelentőségéről Mezey Béla ker. vezetőfőosztály tartott. — Az előadókat lelkesen ünnepelték.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, október 28.

Budapest 555.6 (3) : 9.30 : Hírek, 12 : Pontos időjelzés, hírek, 1 : Időjárás jelentés, 3 : Hírek, 4.45 : Pontos időjelzés, 5 : A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye, 6.15 : Sportelőadás. A rómaiak tornajátékai. Felolvassa dr. Bohn Ferenc főiskolai tanár, 7 : Dr. Hans Göttling németnyelvű irodalmi előadása, 8 : Bartók Béla zongorahangversenye, 10.15 : Hírek, közlemények, utána Vörös Feri hangversenye.

KÜLFÖLD :

5.00 : Daventry-Junior : Tánczene
Königsberg : Orosz táncok és dalok
5.30 : Langenberg : Hangverseny
7.25 : Berlin : Modern orosz költők
7.30 : Königsberg : Brahms, Mozart, Bruckner-est
Moszkva : Hangverseny
8.05 : Bécs : Angol lecke
Frankfurt : Filharmonikus-est
8.15 : Leipzig : Schumann dalok
8.20 : Langenberg : Leona és Lea (vigjáték)
8.30 : Bécs : Der Liebe Augustin
9.00 : Berlin : Haydn, Brahms-est
Breslau : Vidám áriák
Brünn : Smetana, Dvorák-est
10.15 : Breslau : Esperanto
10.30 : Berlin : Vidám zene

A jó tanács

sohasem késő!

Ha furdőszebődtél akar berendeztetni, ha furdőszebődtél piperefelszerelésre van szükséged, ha furdőszebődtél akar venni, forduljon bizalommal

Fülöp Miklós

bádogos mesterhez

Debrecen, Csapó uca 3. sz.

Telefon 9-17

X Holnap mutatkozik be az új tenekar a Városház étterembe.

A debreceni országos dalosverseny támogatása. 1928-ban, pünkösztől a Munkás Dalegyletek Szövetsége Debrecenben országos dalosversenyt óhajt rendezni. A várostól 3.000 pengő segélyt kér. A tanács tekintettel arra, hogy a munkások kulturális törekvése minden támogatást megérdemel, megszavazta az összeget és ilyen értelmű javaslatot tett a jog- és pénzügyi bizottsággal egyetértelműleg a közgyűlésnek.

Zalagba tette a talált tárgyat, egy becsületét megtaláló. Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy egyik debreceni uriaszony közel négy millió korona értékű fülbevalójának elvesztését jelentette a rendőrségnek. A befolytatott nyomozás az ügyben megdőlt eredményt produkált, mert a rendőrség a fülbevalót az egyik zalagbába megtalálta. Kiderült, hogy a függőt egy cseléd lány adta be a zalagbába, azzal, hogy a gazdáasszonya küldte. A függőkre a zalagbában 40 pengő kölesönt adták. A rendőrség a nyomozást tovább folytatja, a cseléd kitétele megállapítására. Valószínű, hogy az illető a függőt az utcán megtalálta és azután értékesítette a zalagbában.

Zagorát hárbe azonnalra keres a Városház étterem.

Nyolcvannegy éves vádlott a bíróság előtt. Csorvási Gábor 84 éves hajdunánási földmives bűnügyét tárgyalta tegnap a debreceni törvényszék Balogh tanácsa. A vád szerint az öreg magyar egy Horváth nevű egyéntől lopott krumplit vett meg. A föltárgyaláson a vád nem nyert beigazolást és a bíróság az öregot a vád alól felmentette.

Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Albert Gyula úgynök, fiú Attila. — Havaszi Lajos áll. rendőr, fiú Tihor. — Pásztor András napszámos, leány Katalin. — Tóth Bernát leány Eszter. — Friedmann Sámuel tollkereskedő, leány Editt. — Fehér Ferenc földmives, fiú Ferenc. — Bakó Sándor földmives, fiú Imre. — Agárdi László Máv. nyugdíjas fiú László. — dr. Kiss Gábor honvédszázas, fiú Domokos.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Nusbaum Ferenc ír. 65 éves, Barna ucca 5. — Puskás Róza ref. 19 éves, Arany János ucca 20. — Bergér Pál ír. 15 éves, Mátészalka. — Bosch Éva ír. 6 hónapos, Hatvan ucca 48. szám.

25904—1927. V.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város Tanácsa a közbiztonság érdekében előálló szeméti, állati hulladék és egyéb trágyanevek értékesítésére, illetve ezek elszállítására az 1928. évi január hó 1-től 1928. évi december hó 31-ig terjedő egy éven át leendő bérbeadására az 1927. évi november hó 4. napján, azaz pénteken délelőtt 10 órakor a Városháza kistanácsstermében nyilvános szóbeli árverést tart.

Kikiáltási ár: 800 pengő, melynek 10 százaléka az árverési bizottságnál az árverelő által bánatpénzül letendő.

Részletes feltételek a városi számvevői hivatalnál és a közbiztonsági igazgatóságnál megtekinthetők.

Debrecen, 1927. október 24.

A Városi Tanács.

SPORTHIREK

A Budai 33-as Debrecenben

Rövid idő alatt másodszor látogat le Budapestről a szimpatikus Budai 33. csapata, de ezúttal az I. ligának forró küzdelmei fognak előttünk lezajlani, — mert ennek a mérkőzésnek két szempontból van igen nagy jelentősége. A legfontosabb természetesen az a kérdés, hogy melyik csapat fogja a két pontot magának megszerezni? Mert a Budai 33 nem az a csapat, amelyiket könnyen lehetne megverni. Szívós, kemény együttes, nagyszerű közvetlen védelemmel, szorgalmas halvesorral és ügyes rutinizott csatársorral, amelynek az öreg Schlosser a lelke. Ez a csapat, — amely a Határ utcában verte meg 2:0-ra a III. kerület csapatát, és amely a Nemzeti csapatát 1:0-ra verte, — már megmutatta egyszer a debreceni közönségnek, hogy igenis tud játszani, még pedig szép futballt játszik.

De a másik szempont sokkal lényegesebb. — Sajnos a mai helyzet az, hogy a Bocskaynak az őszi fordulóban ez az utolsó ligamérkőzés Debrecenben mert még egy Vasas mérkőzés lenne ugyan, de a PLSZ ismert „bölcs” határozata folytán, vagy zárt kapuk mellett vagy nem Debrecenben kerül lejátszásra, mely esetben szó van arról, hogy v. Miskolcon, vagy pláne Nyíregyházán kerülne lejátszásra, ami annál is könnyebb lenne, mert Nyíregyházán igazán könnyű lenne, egy, vagy akár két külön vonat is átküldeni. Ha csak addig a PLSZ felelősségi bizottsága meg nem változtatja ezt a nevelésügyi határozatot.

A Bocskay Football Club, mint szövetséget a bemutatott tagsági igazolványokra és az októberi nyugtáakra a Turay-féle trafikban elővetelben a következő kedvezményeket adja a Bocskay-Budai 33-as mérkőzésre:

Pályaváltás 4 pengő helyett 3 pengő, korzósülés 3.50 pengő helyett 2.50 pengő, számozott tribün 3 pengő helyett 2 pengő, számozatlan tribün 2.50 pengő helyett 1.50 pengő.

A jegyeknek elővetelben való vásárlása, az olcsóbb helyarákon kívül, azért is ajánlatos, mert a nagyarányú érdeklődés valószínűvé teszi, hogy az összes jobb helyek elővetelben elfognak kelní. A mérkőzés pontban félhárom órakor kezdődik és Bíró Sándor vezeti, akinek határbírói Fülöp (Budapest) és Szabó Kálmán lesznek.

A Bocskay mérkőzés előtt pont fél-egy órai kezdettel a

DKASE—NYÖTSE

bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. A DKASE most állandóan javuló formát mutat s így bizonyosra vehető, hogy a NYÖTSE-t könnyen le fogja hengerelni s 4—5 gól arányú győzelme várható. Bíró: dr. Rencz. Berettyóújfaluban a

BUSE—DVSC

találkoznak. A DVSC jóformában levő csapata a küzdelem után is, de győzni fog. Bíró: Nagy Dániel. — A

NYTVE—DMTE

mérkőzés Nyíregyházán kerül lejátszásra és biztos NYTVE győzelmet ígér. Bíró: Kupinszky Sándor.

Ugyancsak Nyíregyházán kerül lejátszásra az amatőr bajnokság derby jellegű mérkőzése

NyKISE—DEAC

amely két veretlen együttesünket állítja szembe egymással. Mindkét csapat megnyerte eddigi összes mérkőzéseit és vasárnapi játékuik egyszersmind az első hely kérdését is tisztázzák, mert NyKISE győzelem esetén az őszi forduló első helyezettje behozhatatlanul a

NyKISE. A sorsdöntő mérkőzést Balla Zoltán vezeti.

Kisvárdán kerülne eldöntésre a

KSE—DTE

bajnoki mérkőzés, amelynek a megtartása azonban még bizonytalan. Bíró: Raduly Endre van kiküldve.

Römer Richárd felgyógyult.

Römer Richárd, az ismert nevű sportember, a DTE futball szakosztályának társelnöke — mint annak idején megírtuk, — orvosai tanácsára kénytelen volt hosszabb ideig az Augusztia szanatóriumban gyógykezeltetni magát, — Mint most örömmel értesülünk, több mint háromhónapos gyengélkedése véget ért és már a közeli napokban részt vesz egyesületének gyenge lábbon álló ügyeinek az intézésében.

Bírókúldés.

DKASE—NYÖTSE Debrecen, bíró D Rener Antal, határbírók Szentkirályi Róth M. BUSE—DVSC, Nagy Dániel, KSE—DTE, Raduly Endre, NYTVE—DMTE, dr. Kupinszky Sándor, NyKISE—DEAC, Balla Zoltán, Bocskay—Budai 33, határbíró Szabó Kálmán. DEAC—BEAC, főiskolai bajnokság, november hó elsején, bíró: Havass Sándor.

Kötelezte az intézőbizottság a DTE-t, a vasárnapi Kisvárdai mérkőzésnek a lejátszására.

Szerda este tárgyalta az alszövetség intéző bizottsága a DTE kérelmét, melyben kérte, hogy a vasárnapi KSE mérkőzését halassa el, mert a vasárnapi kegyeleti stafétában 4 levante tagjának indulása kötelező. A kérelem annál is inkább jogos volt, mert az intézőbizottság ugyanilyen jogcímen az őszi fordulóban már 6 mérkőzést elhalasztott. Ezáltal azonban a DTE kérelmét elutasította, azzal az indokolással, hogy elvi döntést hozott, amelynek alapján ezután ilyen címen mérkőzés elhalasztás nem engedélyez. A bizottság egyik másik tagja azonban jóindulatú tanácsal ellátta a DTE képviselőjét, egyik úr azt ajánlotta, hogy menjen a DTE is át 6 emberrel Kisvárdára, mint az ő egyesülete és úgy győzzön, vagy vigye el ezeket a játékosokat és fizesse ki helyettük azt a pénzbírságot, amivel sújtaní fogják őket mert, mint az egyik bizottsági tag ur megjegyezte, hogy ok meg azon az alapon fogják kérni mérkőzésük elhalasztását, hogy egyik játékosuknak boncolni kell menni.

A DTE azonban a jó tanácsok ellenére sem megy át Kisvárdára, hanem ma esti elnökségi értekezletén fog afelett dönteni, hogy a kisvárdai mérkőzést lejátsza-e, vagy lemondja.

ILSZ intézőbizottsági ülés.

Az ILSZ intézőbizottsága, ma este félhét órai kezdettel ülést tart (Nagy Dániel, Csapó ucca 100), amelyre idézve vannak a DKASE s a Vargakert képviselői.

DTE ifj.—Tanítóképző 1:0 (0:0)

A tegnap délután megtartott 2x30 perces szép játék után a DTE ifjusági megérdemelten győzött, a jó képességű Tanítóképző ellen.

Nagy szenzációval kezdődött a fegyelmi bizottság tárgyalása az ungvári-túra ügyében.

Csütörtök este kezdte tárgyalni a fegyelmi bizottság az amatőr-szűri által hozzá áttett ungvári-túra ügyet. Az iratok ismertetése, az ügyvezetés referálása és az előadói előterjesztés után fegyelmi bizottság a jövő csütörtöki ülésre beidőzte az Ungvártól jelenvolt összes játékosokat és hivatalos kísérőket, egyben Szlamek, Pálkás DVSC és Huttmann NYTVE játékosok játékjogát jélethozatalig felfüggesztette,

Felhívás

Felhívom a III. ker. SC alant fel sorolt játékosait, hogy ma, azaz 28-án este 8 órára a Piac ucca 43. sz. alatti klubhelyiségében fontos megbeszélés végett jelenjenek meg. Révi, Pollák J., Kováts I., Keresztesi, Grünzweig A., Soltészki II., Szabó A., Sauerbrunn I., Kiss Gerő A., Nagy I., Guth. — Intéző.

Felkértem

a DMTE összes játékosait, hogy f. hó 28-án délután 3 órakor 2 kapus tréningen jelenjenek meg a DTE pályán. — Szakosztályi elnök.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE

Búza tiszai 77 kg 30.15—30.30, 80 kg 30.85—30.95, felsőtiszai 77 kg 30.15—30.30, 80 kg 30.85—30.95, felsőtiszai 77 kg 30.05—30.25, 80 kg 30.80—30.90 fejmegyei 77 kg 30.05—30.20, 80 kg 30.65—30.80, dunántúli 77 kg 30.05—30.15, 80 kg 30.60—30.70, pestmegyei 77 kg 30.05—30.20, 80 kg 30.60—30.70 rozs 27.85—28.10, takarmányárpa I 25.25—25.75, II. 24.75—25.25, felső-magyarországi sörárpa 27.—31, egyik sörárpa 26.50—28.50, köles 23.—24, tengeri 24.25—24.50, zab I 23.75—24.25 II. 23.25—23.50, repce 46.—48, korpá 16.85—17.25, lusernamag 195—210, lóheremag 170—190.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 3570, könnyű 148—154, közepes 170—172, nehéz 174—176.

Vágómarkhavásár.

Felhajtás 670. Árak: ökör 108—124, közepes 90—106, gyenge 68—88, bika 108—116, közepes 100—108, —

VALUTA

Angol font	27.96
Belga frank	79.70
Cseh korona	16.95
Dán korona	153.45
Dinár	10.04
Dollár	570.60
Francia frank	22.55
Hollandi forint	230.55
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.54
Lira	31.40
Német márka	136.65
Osztrák schilling	80.85
Norvég korona	150.80
Svájci frank	110.40
Svéd korona	154.20

VÁSÁROK SORRENDJE

Oktober 29, szombat. Állatvásár és kirakodóvásár: Rákócziútvány.

Mielőtt becsurog az eső házába

javíttassa meg háza bádogtetőzetét, lefolyó csatornázását. Kérjen díjtalan költségvetést, a szakszerű munkáról előnyösen ismert

Fülöp Miklós

bádagos és vízvezetékészterelő mestertől
Debrecen, Csapó ucca 3
Telefon 9-17.

MINDENKINEK!

Minden idényre! Minden igénynek megfelelő, divatos

férfi-, fiu- és gyermekruhák, felöltők

és bőrkabátok gazdag választékban kaphatók a

MAGYAR RUHAIPAR

üzletében

A címre kérem nagyon vigyázni!

A Bika-szálló épületében vagyunk.

Arverési hirdetmény

A városi Tanács közhírré teszi, hogy a következő városi tulajdont képező üzlethelyiségeknek az 1928. évi február 1-től három évre leendő bérbeadására a városháza tanácstermében a f. évi november hó 4-ik napján d. e. 10 órakor nyilvános szóbeli árverést tartat az alábbi kikiáltási árak, mint évi bérek mellett:

A Ferenc József út 26-28. sz. házban: ezidőszerint Nádudvary Lajos bérletében álló 2. sz. üzlet	16.000 P
ezidőszerint a Magyar Leszámitoló Bank bérletében álló 7-8-9-10. sz. üzlet	7200 P
ezidőszerint a Magyar Leszámitoló Bank bérletében álló 17-18. sz. üzlet	7200 P
ezidőszerint a Szedlák és Vámos cég bérletében álló 19-20. sz. üzlet	4050 P
ezidőszerint a Gazdák Bizt. Szövetkezete bérletében álló I. em. 1. sz. üzlet	8000 P
ezidőszerint Riskó Béla és Stampf Anna bérletében álló I. em. 2. sz. üzlet	3600 P
A Simonffy u. 1. sz. bérházban ezidőszerint:	
Rosenfeld Miksáné bérletében álló 3. sz. üzlet	2620 P
Leitner Bertalané bérletében álló 4. sz. üzlet	2520 P
Lindenfeld Ignác bérletében álló 9. sz. üzlet	2520 P
A Simonffy u. 2. sz. bérházban ezidőszerint:	
Guttman Károlyné bérletében álló 1. sz. üzlet	4000 P
özy. Szilágyiné és Varga Gy. bérletében álló 4. sz. üzlet	2520 P
Friedlander Hermann bérletében álló 5. sz. üzlet	2520 P
Hausner Salamon bérletében álló 17. sz. üzlet	2700 P
Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka	

A részletes árverési feltételek a jog és pénzügyi ügyosztályban (Városháza, em. 36. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Debrecen, 1927. évi október hó 24.
A városi Tanács.

Ingyen utasítás mindenkinek. Saját érdekében olvassd el!

Hagyatékok károsítása az Ingószárműkövetőben,

A legelőkelőbb családok hagyatékából nagyon szép könyvszekrényeket, antik asztalokat, foteleket, székeket, butorokat zongorákat, mesterhegedűket és mindenféle elképzeltető tárgyakat kiárúsít az Ingószárműkövető.

Páratlan alkalmi vétel: kályhák, női és férfi télikabátok, cukrászdai és kávéházi berendezések, nagy tükrök, villanycsillárok, fából és bronzból, női és férfi varrógépek, mindenféle hajlított székek, egész és fél háló, ebédlőszekrények, konyhaberendezések, előszobafalak, állófogások, diványok, heneserek, afrik és lőszormatracok, magános ágyak, rézágyak, gyermek-ágyak, betegtolókocsok, kan deláberek, művész festmények, ké-

pek, virágállványok, szobrok, vázák igen nagy választékban és mindenféle ajándéktárgyak, debreceni és hortobágyi emléktárgyak: esikőbőrös kulacsok, tányéros pipák, dohányzacskók, fokosok, eredeti hortobágyi pásztor karikások, néprajzi tárgyak és mindenféle ingóságok.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar, mindenképp jöjjön el az Ingószárműkövetőbe. Milliósokat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol.

Elsőrendű
bükk tűzifa
hasábos és aprított állapotban minden mennyiségben a legolcsóbb napiáron beszerezhető
Horváth építési anyag és tűzifa kereskedésében
PIAC UCCA 64. sz. — Telefon 16-55

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZAST NYER

500 KG. tizedes mérleget megvételekre keresek, Vendég utca 50. 1749

KALAPÜZLETHEZ felelősséggel tanítók — nagy eladó. Piac utca 63. sz. 1744

OLCSÓN, felelősséggel tanítók — polgáristákat, elemistákat. Nyomatató 2. 1746

MANIKÜRÖS kisasszony, jó munkás, felvétetik. Strehelovszky fodrász, Rákóczi utca 8. 1751

CSELED komencióra azonnal felvétetik, aki szülő munkához is ért és fia van. Jelentkezhetnek a Gazdák Bankja, Kosuth ucca. 1769.

MASAMÓDOK, önálló munkaerők és kézilányok, azonnali bejézésre felvétetnek. — Kalapüzem. Piac 9. x

EGY ügyes, a kirakatredezéshez föltétlenül értő fiatal segéd november 1-re felvétetik. Ugranott egy középiskolát végzett fiút tanulóknak felvesszék. Kis Testvérek Keresk. Kamara. 1723

GYORS és gépirónót felvesszünk. Ullmann R. T., Piac utca 69. 1685

MINDENES főzöbejárónó felvétetik azonnal. Bethlen ucca 17. szám. Jelentkezni 8 órától. 1735.

BEJÁRÓNÓ felvétetik, Szív utca 8. szám. 1761

KOCSIST keresek, kinek felesége lakásért házi munkát végezzen. Bihari utca 4. Vágóhídnál. B19

VINCELLÉR- iskolát végzett, hosszabb bizonyítványokkal rendelkező, kiscsaládó, józanéletű, szorgalmas — erélyes, — munkabíró egyén, január hó 1. bejézésre felvétetik. Cím: Klobusitzky Géza, Monostorpályi, Biharmegy. 1407

MESTERI szakvizsgázott paplanos segédnót, esetleg segédet, november hó 15-re felvesszék. Azonnali ajánlatot, Retek Szerencs címre kérek. ny. 2.

KIFUTO FIUT fölvesz. Simon Rádióüzlet, József kir. herceg ucca 3. szám.

ALKALMAZÁST KERES

GÉPIRÁSBAN
fártás, intelligens fiatal nő, pénztárhoz vagy irodában elhelyezést keres. Cím a kiadóban. 1741

EGY
vált ápolónő elmegy házakhoz masszírozni, vagy ápolni. Hüvelyes utca 5. sz. 1736

INTELLIGENTES
deutsches Fräulein, — sucht bei Kindern Stelle als Erzieherin Briefe bitte ich in die Redaktion abzugeben auf Nr. 186. xx.

KIMÉRÉSBE
újankozik egy jobb-megjelenésű fiatalasszony-kimérőnek. — Cím a kiadóban. 1720

AJANLAT

Figyelem!
Jyözödjön meg Áram-olcsóságáról s munkám arányosságáról. Minden leadott munkáért és nyagért felelek. — Női alp. sarok 240 fill. — Férfi 280 fill. Női fejés és 685 fill., férfi 760 ill. Férfi és nő cipők legújabb anyagból és egolecsóbban megrendeltek Jungnál, Szepes-égi utca 27. (Herskovichház).

ELSŐRENDÜ
valódi házi koszt, ebéd 4 fogás, egy hétre 5 P 60 Vacsora 4 P 40 kap ható kihordásra is. Hunyadi ucca 8. Kifőzés. ben. 1 a

OLCSÓN VÁLLALOM
sírok rendezését az összes temetőben. Ugyan csak rózsák elfedését, s kertj parkozásokat — Gyümölcsfák, élőkoszori legszébb kivitelben, kaphatók Varga Lajos kertész. Telep: Hortobágy út 3. szám. 53-a

HŐCIPŐT.
sárcipőt tökéletesen az Orbán gumi-üzem javít. Piac utca 9. 41/a.

NEZZE MEG
kínakalunkat és hasonlisa össze árainkat! — Bársony kalap 7. filcmoell 8 pengőért, alaktás 3 pengőért. — Anyu! női kalarszalomban. Csapó utca 47. 40 g

HÓ
és sárcipő javítások legszébben és legolcsóbban készülnek villagerőre berendezett sárcipőjavító üzemben. Szander. — Deák Ferenc u. 21. sz. 1295

PÉNZ
olcsónok, külföldi tőkétől bekebelezésre kaphatók Csérvé irodájában Egymalom 8. Értekezés 9-11 és 4-5 k. 815

Király kávéi
mégis a legjobbak, — aromás, zamatos a vevő előtt pörkölve meleg állapotban kapható. Dégenfeld tér 11. sz. 1000

KÁPOSZTÁS
kádak és hordók, új és használt, legolcsóbban kaphatók br. Györflyné telepén, Nap utca 4. — Telefon 12-83. 1762

NŐIKALAPOK
bársonyból és filcből nagy választék és olcsó árak. Turyné, Pacsirta utca 41. szám.

TÚZIFA
vágott, szállítva 3.50, Barnaszén 3.20, Poroszszén legolcsóbban Grünfeldnél, Csapó 16. 63-a

KOPPASZTOTT
kővér liba és kacsaús, egy kilogramm 2 pengő 40 fillér. Csapó utca 37. Élőhalesarnok mellett. 1339

ABLAKOK,
minden nagyságban, — készen kaphatók, Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, Szív utca 14. 1686

ÓBOR
zamatos házi bor, literenként csak 1.40. Kapható mindennap. — Poroszlav út 53. 1696

ERTESITEM
a m. t. vendégeimet, — hogy betegségeből felépülve, üzletemet ismét személyesen vezetem — Czeglédi fodrász. Csapó utca 54. 1700

BÉLYEGOTTHON
Poroszlav út 51. Kis gyűjtők! Nagy gyűjtők! Európa és tengerentúli bélyegekből dús választék. 1697

BERENTEI SZÉN
42.000 kor., szagtalan teljesen elég és I. rendű Poroszszén. Selivartz, Agárdi utca 6. Telefon 12.04. 1693

FIGYELMES
kiszolgálás. Elsőrendű munkások. — Verbozi ucca 2 szám alatti „Karola” hölgyfodrászalomban. Olcsó árak! Tejmosság 0.80, Ondolás 1.20, Manikűr 0.50. Bőrlátásnál 20% engedmény. Tiszviselőkének külön engedmény. Zsinos tanulólatny felvezek. 15 a

„IDEÁL”
olvtönégő kályhák legjobbak egvedelárúsítás. Bakos vasüzletében. — Csapó ucca 86. 2 a.

URI ASSZONYNÁL
4 fogásos úriebéd koszt kihordásra kapható napi 1.20 pengő. Cím a Városház trafik. Piac utca. B

BÁRSONY
kalapok 6.50-tól alaktúrok 2.50-tól. — „Bici” kalapszalomban, Csapó u. 73. szám. 54-a.

ERDŐS
kárpitós, paplanos üzlet át helyezte Simonffy utca 31. szám alá, — Hencserek, díványok s natracok, raktáron — Megrendelést, javítást utányos áron eszközöl.

EGY
jókarban levő zongora bérbeadó, esetleg eladó. Erzsébet utca 44. Hege-dűs. 1785

ÓBOR
2 éves. Zamatos Koka-di, literje 1.60 Glück, Péterfia utca 76. csemege üzletében. 1692

RÉGI OHAJNAK
engedve szalonomba varró tanfolyamot nyitottam, a tanulókat saját ruhájukon tanítom meg szabni, varni, a legjobb kiképzés mellett. Egyszermind a legmodernebb öszi női toalettdjónságok készítését vállalom. Bálint Margit, Hunyadi u. 18.

TÚZIFA, SZÉN
és mindennemű tüzelő anyagok jutányosan bezereshetők a Kovács Gyula fatelepen Károly Ferenc József ut 18-b. szám alatt. Telefon sz: 4-64. 32-a.

BÁRSONY
és file kalapok, a legújabb modellek után készítenek, s legolcsóbban beszerezhetők, Matta Anna, Csemete ucca 10 szám alatt. 417.

KERESLET

TEHENET.
Jriss borjast, 15 liter garantiált tejhozamul, keresek megvételre. — Irásbeli ajánlatok a kiadó hivatalba „Jó tehen” jellegével kérek.

ZÖLDET.
buxust, borostyánt, koszorúhoz veszek. Pacsirta Püspöki palota. 1714

JÓ
tejet veszünk, kettőszáz literes tételekben is. — Árpádtér 5. 1711

Ü A K A S

BUTOROZOTT
szoba, szolid nőnek kiadó, Hatvan ucca 36. keresztépület D.

EGY
csinosan butorozott szoba kiadó. Timár utca 25. 1757

KÉT
legánsa, butorozott szoba, rendelőnek, irodának garson lakásnak kiadó. Piac ucca 19. sz. II. emelet, folyosó végén. 1765.

HÁROMSZOBÁS
parkettes lakás mellék-helyiségekkel kiadó. — Késes ucca 8. 1766.

EGYSZOBÁ,
konyha, speiz, üvegeztet veranda, Hatvan u. kertben azonnal beköltözhető. Bővebbet Szepesség ucca 32. 1770.

KIADÓ SZOBA.
Intelligens uri asszony modern szobát ad ki butorozva, vagy butor nélkül, magános ur-asszonynak, gyermektelen házaspárnak, — vagy két urinőnek, — esetleg ellátással is. Cím a kiadóban.

KÉTÁGYAS
szoba, intelligens uraknak kiadó. Jókai 12. — Hátul az udvarban. 1403

KÉTSZOBÁ,
előszoba, fürdőszoba, konyhás udvari lakás és a lakás alatt pince, november elsejére kiadó. Varga utca 43. — Értekezni lehet Eötvös utca 46. 1718

BUTOROZOTT
szoba, előszoba, esetleg konyhával, kiadó. Értekezni lehet Nyomatató 2. 1745

SZOBÁ.
Konyhás lakás, berendezve, azonnal kiadó. Bethlen 22. ker. épület. 1734

CIPÉSZSEGÉD,
jó munkás, — raktári munkára felvéteték. — Vigkedvű Mihály utca 30. 1743

EGY
jócsaládából való fiú, kenyér kihordásra felvéteték. Késes utca 74. 1740

KÖZPONTON
butorozott szoba kiadó. Burgundia utca 11. 1759

KIADÓ
pincelakás, egyszoba — konyha. Homok utca 7. 1756

KIADÓ
november 1-sőre, nyaralóban egyszoba, konyha Poroszlav út 12. alatt. Értekezni Nap utca 4. 1760

EGYSZOBÁ,
konyha, elsejére kiadó. János utca 79. Csapó kert. 1764

UTCAI
szoba, két úr részére, I-re kiadó. Jókai utca 47. kapu alatt balra. 1763

ÜZLET-RAKTÁR

KIADÓ
üzlethelyiség. Értekezni lehet minden nap 12-től 1 óráig az Arany Bika fürdő pénztárhelyiségében. 1386

PIAC UTCÁN
portálos üzlethelyiség átadó. Gótsch, Debrecen, Piac 44. Emelet. 1753

ELADÁS

ANTIK
könyvszekrény eladó — Miklós utca 6. 1758

OCSKA
tégla eladó, Csapó ucca 71. szám. 1772.

ELADÓ
egy új Gritzner féle női varrógép. Cím a kiadóban. 1406

JÓKARBAN
levő 2 drb. síma cipészgép, ványológép, szám-fák és 1 drb. rakott szabásdeszka, sürgősen eladó. Weisz Adolf, Csapó utca 34. 1648

ÚJ BUTOROK
szállított árakkal, hálszobák, konyha butorok, börgarnitúrák, díványok, hencserek, szalongarnitúra, tükrök s mindenféle butorok — Széchenyi ucca 8. 33-a

EBÉDLŐBERENDEZÉS
rég, tiszta, eladó. Értekezni lehet Eötvös utca 46. 1694

ELADÓ
fűszerüzlet berendezés, íróasztal, üveges könyvszekrény, női hosszú téli kabát, Nyomatató 9. Basa. 1690

KÉT
félhított, 10 hónapos sertés eladó. Tócsokert, Szondi utca 3. 1691

VASLAJT (tartálykocs) fél-olajtengelyivel, gazdasági, tüztöltési és köztisztasági célra (utca locsoláshoz) eladó. Értekezhetni József király herceg ucca 16. 31a

KÁPOSZTA,
szép, becsinálni való, eladó, mázsája 5 pengő, 5 mázsán felüli — vagy nagyobb vételnél olcsóbb árban, házhoz szállítatom. Nyíl utca 34. Telefon 704. 1728

BOR
új és 6. olcsón eladó, Szoboszlav Margit Szent Anna, bérpalota. 1767.

ÓBOR,
10 hektó, hordóként — vagy literenként 1 pengőért eladó. Szappanos utca 11. 1737

ÉPÍTKEZÉSBŐL
kikerült téglá van eladó a Dóci építkezésnél Kossuth utca. 1750

EGY
füvő és egy zsalu, jókarban levő, eladó. — Vargakert, Közép utca 15. 1735

SZENESKÁLYHA
eladó. Szappanos utca 11. 1738

ELÁRVEREZÉK
1927. október 28-án dél után 3 órakor Mikepércsen a Deezbi tanyán 2880 pengő becsértékű ingokot, egymint juhok cséplőszekrényt, serlést stb. Debrecen, 1927. évi szeptember hó 24. — Szilágyi Lajos bírósági végrehajtó. 1795.

EBÉDLŐ
és hálszoba butor eladó. Faragó ucca 10. szám. 1793.

Árverési Hirdetmény Kivonat.

Az Agrikultura Kereskedelmi r. t. végrehajtató javára 345 pengő 60 fillér tőke és jár. erejéig Varga Sándor és feleségének a debreceni 6108. számú telekkönyvi betétben felvett Basahalom utca 12. számú ház és szántóból álló ingatlanaira a végrehajtási árverés 2014 pengő 60 fillér kikiáltási ár mellett 1927 december 28. délelőtt 10 órakor a debreceni kir. járásbíróság 104. számú szobájában fog megtartani. Bamatpénz a kikiáltási ár 10%-a és a vételár az árverés jog erejét követőleg 20. 40 és 60 nap alatt, három részletben fizetendő. Debreceni Telekkönyvi Hatóság. 1752

ELADÓ
negyvenfőtkos berendezés, trafik vagy fűszernek alkalmas, magánfüttő fürdőkád. Móricz utca 32. 1787

INGATLAN

ELADÓ
egy vágnyaló tésén — Teleki utca 5. 1725

VIDÉKEN,
járásí székhelyen, 2450 □-öi belterületen 3650 pengő évi alapbérés 16 téri nagy lakóház, parkirozott, két üzlettel, nagy vendéglő — jog nélkül. — Azonkívül bármilyen célra alkalmas üzlethelyiség, óriási gazdasági épületekkel, nagy magtár, hármass, kettős kocsiszín, több melléképületekkel stb. külön 800 □-öi szőlővel eladó. Értekezni lehet helyszínben. Bi-harnagybajom, Kossuth utca egy és Debrecen, Rákóczi utca huszanhat fűszerüzlet. 1704

Eladó
Sestakert, Andrassy ut 29. sz. téler-náron lakható modern szép fekvésű 3 szobás és minden mellékkeltségű álló lakóház. — Azonnal elfoglalható. Ára 13200 pengő. Cím a kiadóban. 28a

430 HOLD
bírtokbérlet, vasútállomás és kövesút mellett, holdankint 80 kg búzázért, 120 hold búzavetéssel átadó. Kizárólagos megbízott Gótsch Öb. Birtokirodája. — Debrecen, Piac utca 44. Emelet. 1754

ELADÓ HÁZ
Piac ucca közvetlen közelében, beköltözhető modern lakás, 4 szoba, komfortos lakással. — Cím a kiadóban. 1732.

FELES FÖLDEK
kiadók, rozs és búzának Jelenkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth u. 1768